

HUIPPU-URHEILUN ARVOSTUS JA LAJIEN SEURAAMINEN; väestökyselyn 2018 tuloksia

Mäkinen Jarmo,
Lämsä Jari, Pusa Sanna

KIHUn julkaisusarja, nro 63
ISBN 978-952-7290-00-2 (pdf)
ISSN 2489-8309 (pdf)

Mäkinen Jarmo, Lämsä Jari & Pusa Sanna

HUIPPU-URHEILUN ARVOSTUS JA LAJIEN SEURAAMINEN; väestökyselyn 2018 tuloksia

Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus KIHU

KIHUn julkaisusarja, nro 63

Copyright © Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus KIHU, 2018

ISBN 978-952-7290-00-2 (pdf)

ISSN ISSN 2489-8309 (pdf)

Kaikki oikeudet pidätetään. Tämän julkaisun tai sen osan jäljentäminen ilman tekijän kirjallista lupaa painamalla, monistamalla, äänittämällä tai muulla tavoin on tekijänoikeuslain mukaisesti kielletty.

Jyväskylä 2018

SISÄLLYS

MIELIPITEET HUIPPU-URHEILUN VAIKUTUKSISTA YHTEISKUNNASSA	6
Huippu-urheilun myönteiset ulkoisvaikutukset	6
Huippu-urheilun kielteiset ulkoisvaikutukset	7
Mielipiteet dopingin käytöstä, valtion huippu-urheilurahoituksesta ja huippu-urheilun kiinnostavuudesta	8
URHEILIJAT ESIKUVINA	11
URHEILUN SEURAAMINEN	13
Urheilun seuraamisen eri muodot	13
Olympialaisten ja paralympialaisten seuraaminen	15
Urheilulajien seuraaminen paikan päällä ja median välityksellä	16
Mediaseuraamisen lajiperheet	18
Väestön toivomat menestyslajit	20
SUOMEN OLYMPIAKOMITEAN LUOTETTAVUUS	21
Olympiakomitean luotettavuuden vertailu muihin instituutioihin	23
Olympiakomitea viestinnän kohteena ja lähteenä	24
Luottamuksen muutoksen motiivit	26
Olympiakomitean luottamus, avointen vastausten analyysia	27
PÄÄTÄNTÖ	29
LÄHTEET	31
LIITTEET	32

JOHDANTO

Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus osallistui vuonna 2016 kansainväliseen vertailututkimukseen, jossa tarkasteltiin väestön suhtautumista huippu-urheiluun viidessä eri maassa. Tutkimuksen toteuttaminen poiki ajatuksen vastaavien kyselyjen systematisoinnista ja kansalaismielipiteen esiin nostamisesta säännöllisesti liittyen huippu-urheilun arvostukseen, seuraamiseen, esikuviiin, menestykseen ja huippu-urheilutoimijoiden luottamukseen. Lisäpontta tähän antoi se, että viimeisin aikuisväestön liikuntaharrastamista ja vapaaehtoistyötä käsittelevä tutkimus oli Kansallinen liikuntatutkimus vuodelta 2010. Tarve ajankohtaiselle, eri lajien harrastamista ja liikunnan vapaaehtoistyötä käsittelevälle tiedolle oli siten suuri sekä liikuntajärjestöissä, julkishallinnossa että tutkimuskentällä.

Vuoden 2016 kysely toteutettiin syksyllä Rion kesäolympialaisten jälkeen perustuen Taloustutkimus Oy:n paneeliin. Sen kohteena olivat 18–69-vuotiaat suomalaiset iän, sukupuolen ja asuinalueen mukaan painotettuina. Kyselyyn vastasi kaikkiaan 1 690 henkilöä. Tässä raportoitava vuoden 2018 kysely toteutettiin puolestaan keväällä PeyongChangin talviolympialaisten jälkeen Kantar TNS paneeliin perustuen. Sen kohteena ovat 15–74-vuotiaat suomalaiset iän, sukupuolen ja asuinalueen mukaan painotettuina. Kyselyyn vastasi kaikkiaan 1 569 henkilöä.

Kyselyn teemat ovat esitetty alla olevassa taulukossa taustatietoja lukuun ottamatta. Tässä raportissa keskitytään urheilun seuraamista, huippu-urheilua ja luottamusta olympiakomiteaan koskeviin tuloksiin. Liikunnan ja urheilun harrastamista ja vapaaehtoistyötä koskevista teema-alueista tehdään erillinen raportti vuoden 2019 keväällä.

Taulukko 1. Kyselyn teema-alueet ja käsillä olevassa raportissa käsiteltävät osa-alueet (x)

A	Urheilun seuraaminen	X
B	Käsitykset huippu-urheilusta ja -urheilijoista	X
C	Harrastaminen	
D	Vapaaehtoistyö ja osallistuminen	
E	Luottamus Olympiakomiteaan	X

Huippu-urheilua (B) ja Olympiakomiteaa (C) koskevia kysymyksiä voidaan vertailla vuoden 2016 kyselyyn, koska ne ovat pääosin samoja. Myös osa urheilun seuraamista (A) koskevista ovat näissä kyselyissä samoja. Tämän lisäksi joitakin kysymyksiä voidaan verrata vuosina 2001/2002, 2004/2005 ja 2009/2010 toteutettuihin kansallisiin liikuntatutkimuksiin. Vuoden 2016 kyselyä koskevissa raporteissa (Mäkinen & Lämsä 2017; Mäkinen 2017a ja Mäkinen 2017b) on kerrottu lähemmin kysymysten muodostamisesta, kun taas tässä raportissa keskitytään lähinnä kyselyn tulosten esittämiseen.

Kyselyn vastaukset esitetään osin sen perusjoukon eli 15-74-vuotiaan väestön tasolla. Tilastokeskuksen väestötietojen mukaan tämän määrä oli 4 120 906 henkeä vuonna 2017. Tämän kyselyyn mahdollisiin satunnaisvirheeseen liittyvää epävarmuutta voidaan kuvata luottamusvälillä, joka kertoo raja-arvot, joiden väliin perusjoukkoa koskevat tulos jää tietyllä varmuudella. 95 prosentin luottamusväli kertoo, että jos

otanta toteutettaisiin sata kertaa niin viidellä kerralla tulos jäisi sattuman vuoksi näiden raja-arvojen ulkopuolelle. Valittu luottamusväli ja otoksen koko vaikuttavat siihen kuinka suuri tuo raja-arvojen välinen liikkuma-alue eli virhemarginaali on. Virhemarginaali 95 prosentin luottamusvälillä saadaan lasketuksi alla olevalla kaavalla, jossa n tarkoittaa otoskokoa ja p otoksesta laskettua prosenttiosuutta desimaalimuodossa.

$$1,96 \sqrt{\frac{p(1-p)}{n}}$$

Esimerkiksi Suomessa eniten mediassa seurattu laji on jääkiekko, jota seuraavien määrä perusjoukossa on tämän kyselyn mukaan 2 036 650 henkeä, jolloin p on 49,4 (prosenttia 4 120 906 hengen perusjoukosta). Otoskoko n on 1 569. Arvot voidaan sijoittaa excel-muotoiseen kaavaan seuraavasti: $1,96*SQRT(49,4*(1-49,4)/1569)$. Vastaukseksi saadaan $\pm 2,47$ prosentin virhemarginaali, mikä tarkoittaa, että jääkiekko seuraavia on perusjoukossa 95 prosentin varmuudella 1 986 265 – 2 087 036 henkeä. On huomattava, että virhemarginaali ei ole sama kaikille lajeille vaan se pienenee $p:n$ arvon mukana. Esimerkiksi lumilautailua seuraavien määrä on perusjoukossa 278 065 henkeä eli 6,7 prosenttia. Tällöin lumilautailun virhemarginaaliksi saadaan 1,24 prosenttia, mikä tarkoittaa, että sitä seuraavia on perusjoukossa 95 prosentin varmuudella 274 613-281 516 henkeä. Eri lajien seuraamista koskeva koontitaulukko on esitetty liitteessä.

MIELIPITEET HUIPPU-URHEILUN VAIKUTUKSISTA YHTEISKUNNASSA

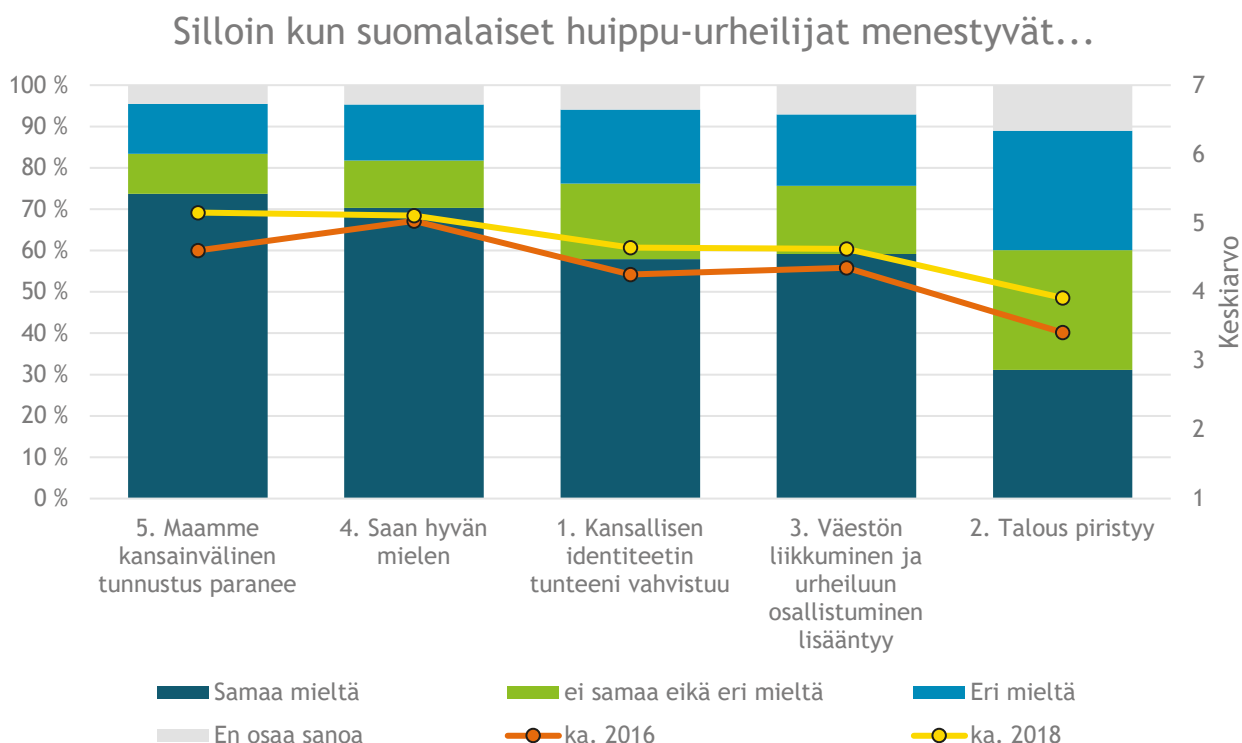
Seuraavassa tarkastellaan, miten huippu-urheilumenestys ja siihen pyrkiminen vaikuttaa muuhun yhteiskuntaan. Toisin sanoen kysymys on huippu-urheilun yhteiskunnallisista ulkoisvaikutuksista, joiden pohjalta voidaan myös arvioida sen julkisen tuen oikeutusta. Edistääkö huippu-urheilu enemmän hyvää vai pahaa yhteiskunnassa.

Huippu-urheilun myönteiset ulkoisvaikutukset

Kyselyssä esitettiin vastaajille viisi väitettä huippu-urheilun myönteisistä ulkoisvaikutuksista. Väitteet ovat samat kuin vuoden 2016 kyselyssä:

Silloin kun suomalaiset huippu-urheilijat menestyvät,

1. Kansallisen identiteetin tunteeni vahvistuu.
2. Talous piristyy.
3. Väestön liikkuminen ja urheiluun osallistuminen lisääntyy.
4. Saan hyvän mielen.
5. Maamme kansainvälinen tunnustus paranee.

KUVIO 1. Huippu-urheilun myönteiset ulkoisvaikutukset

Kuviossa 1 on vastaukset näihin väitteisiin järjestetty vasemmalta oikealle siten, että korkeimman keskiarvon eli myönteisimmän vastaanoton saanut väite on ensimmäisenä. Kaikkien väitteiden keskiarvo on noussut vuodesta 2016, mitä voidaan pitää merkinä huippu-urheilun vahvemmasta arvostuksesta. Vuonna 2016 keskiarvolla mitattuna suosituin väite oli 'hyvän mielen' saaminen mutta vuoden 2018 kyselyssä tämän ohitti 'maamme kansainvälisen tunnetuksen paraneminen'. Näistä kahdesta väitteestä yli 70 prosenttia väestöstä on vähintään osittain samaa mieltä. Vastaajien oma henkilökohtainen tuntemus kansallisen identiteetin vahvistumisesta on keskiarvolla mitattuna kolmanneksi suosituin väite. Tämä on menestyksen tuoman hyvän mielen tavoin subjektiivinen ja tunteisiin perustuva vaikutus. Yli 60 prosenttia vastaajista on vähintään osittain samaa mieltä siitä, että huippu-urheilumenestyksen ansiosta väestön liikkuminen ja urheiluun osallistuminen on lisääntynyt. Väitteeseen, että huippu-urheilumenestys johtaa talouden piristymiseen suhtauduttiin selvästi epäilevämmän kuin muihin kuviossa 1 esitettyihin väitteisiin, vaikka sen keskiarvo onkin noussut selkeästi. Vaihtoehtoon 'ei samaa eikä eri mieltä' suuri osuus viittaa siihen, että moni vastaaja ei halunnut tai pystynyt ottamaan selkeää kantaa tähän väitteeseen.

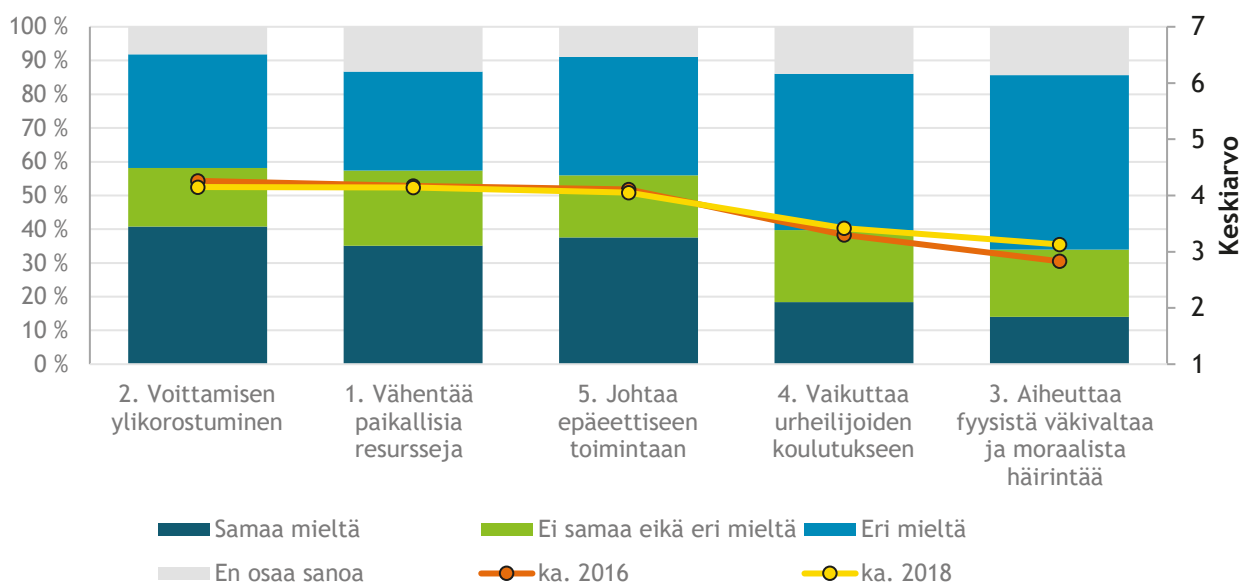
Huippu-urheilun kielteiset ulkoisvaikutukset

Kyselyssä esitettiin vastaajille viisi väitettä huippu-urheilun kielteisistä ulkoisvaikutuksista. Väitteet ovat samat kuin vuoden 2016 kyselyssä:

Huippu-urheilun kehittämisen ja parantamisen edistäminen...

1. vähentää resursseja paikallistoiminnalta ruohonjuuritasolla.
2. aiheuttaa epätervettä keskittymistä voittamiseen hinnalla millä hyvänsä.
3. aiheuttaa fyysistä väkivaltaa ja häirintää urheilijoita kohtaan.
4. vaikuttaa negatiivisesti urheilijoiden koulutukseen.
5. johtaa epäeettiseen toimintaan, kuten dopingiin ja sopupeleihin.

Huippu-urheilun kehittämisen ja parantamisen edistäminen..

KUVIO 2. Huippu-urheilun kielteiset ulkoisvaikutukset

Kuviossa 2 vastaukset huippu-urheilun kielteisiin ulkoisvaikutuksiin on järjestetty vasemmalta oikealle siten, että korkeimman keskiarvon saanut väite on ensimmäisenä. Väitekohtaiset keskiarvot ovat pysyneet lähes samoina verrattuna vuoden 2016 kyselyyn, mihin liittyen myös väitteiden suosituimmuusjärjestys on edelleen sama. Vastaajista noin 45 prosenttia on vähintään osittain samaa mieltä siitä, että huippu-urheilun edistäminen aiheuttaa epätervettä keskittymistä voittamiseen hinnalla millä hyvänsä. Näiden haittojen voi tulkita laajasti koskemaan huippu-urheilun sisäistä epätervettä käyttäytymistä kuten myös lasten ja nuorten urheilussa liian varhain omaksuttua voittamiseen tähtäävää kulttuuria. Noin 40 prosenttia vastaajista on vähintään osittain samaa mieltä siitä, että huippu-urheilun edistäminen vähentää resursseja paikallistoiminnalta ruohonjuuritasolla. Samoin noin 40 prosenttia on myös vähintään osittain samaa mieltä väitteestä huippu-urheilun edistäminen johtaa epäeettiseen toimintaan, kuten dopingiin ja sopupeleihin. Vain noin 20 prosenttia näkee huippu-urheilun edistämällä olevan urheilijoiden koulutukseen negatiivista vaikutusta.

Ainoa merkittävä muutos kuviossa on vuoteen 2016 verrattuna siinä, että niiden osuus, jotka katsovat huippu-urheilun aiheuttavan fyysistä väkivaltaa ja moraalista häirintää urheilijoita kohtaan on kasvanut 9 prosentista noin 17 prosenttiin. Väitteeseen uskovia ei vielääkään ole paljoa mutta aihepiiristä käyty keskustelu laajeni suomalaisen urheiluun juuri kyselyn toteuttamisen aikoihin. Kokonaisuutena huippu-urheilulla nähdään olevan aiempaa enemmän myönteisiä vaikutuksia suhteessa kielteisiin vaikutuksiin.

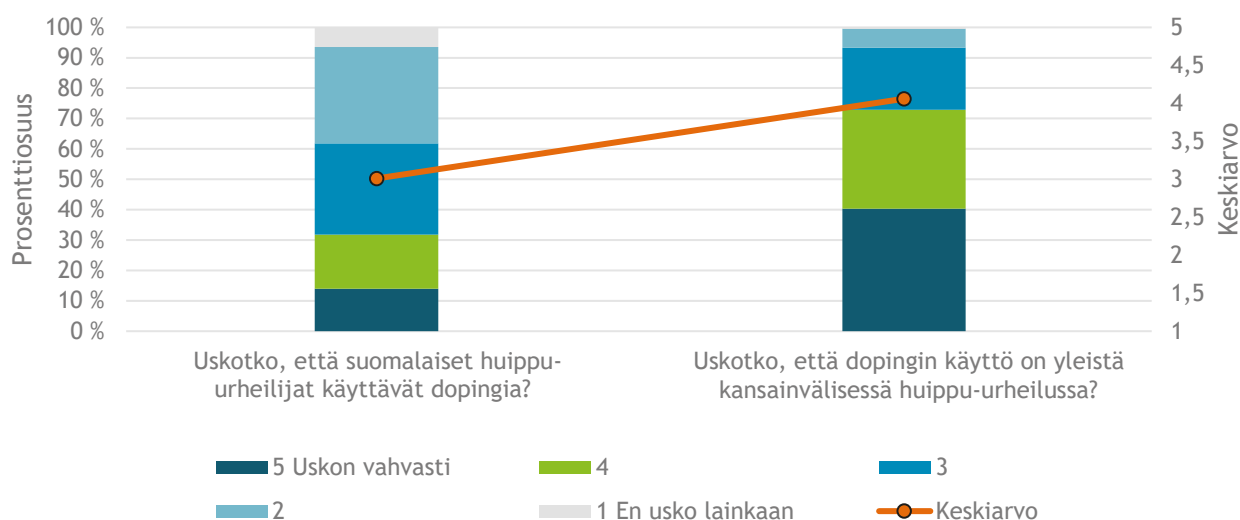
Mielipiteet dopingin käytöstä, valtion huippu-urheilurahoituksesta ja huippu-urheilun kiinnostavuudesta

Urheilun kielteisiin ulkoisvaikutuksiin liittyvät myös seuraavat kaksi väitettä, jotka koskevat dopingin käyttöä huippu-urheilussa:

Uskotko, että suomalaiset huippu-urheilijat käyttävät dopingia?

Uskotko, että dopingin käyttö on yleistä kansainvälisessä huippu-urheilussa?

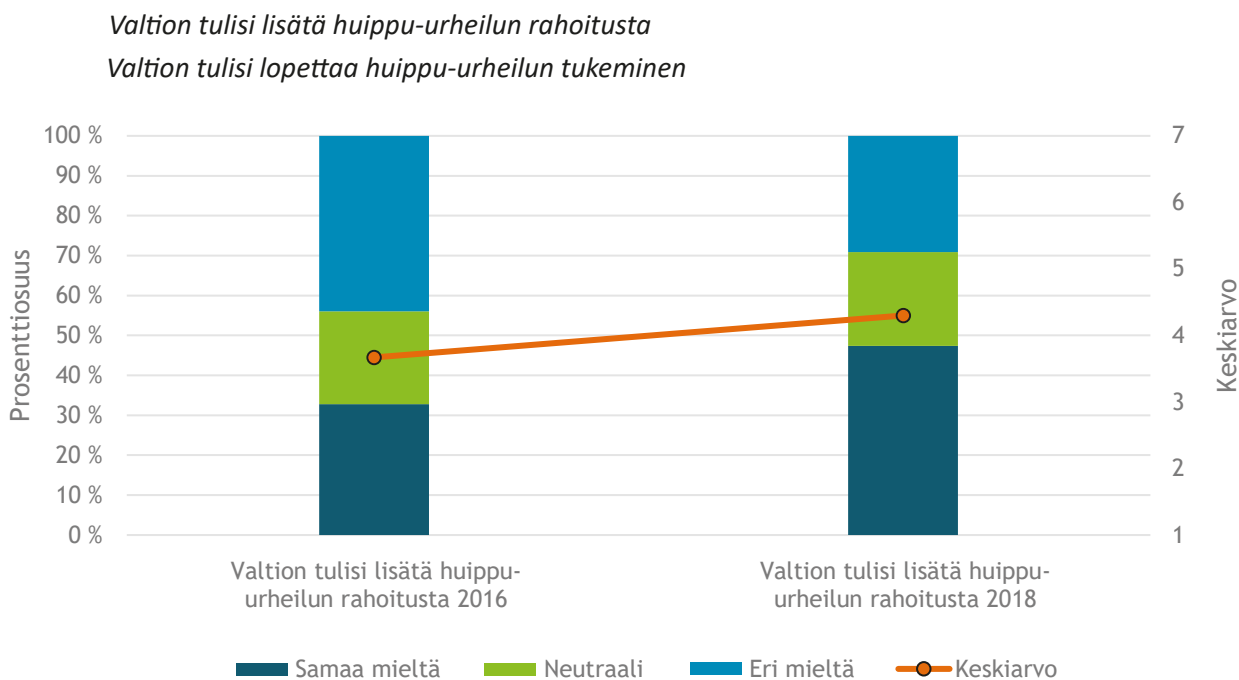
Väitteisiin vastattiin asteikolla yhdestä viiteen, jossa yksi tarkoittaa, ettei usko lainkaan ja viisi että uskoo vahvasti. Nämä väitteet eivät olleet mukana vuoden 2016 kyselyssä, joten siihen ei voida tehdä vertailua.

KUVIO 3. Usko dopingin käytöstä urheilussa

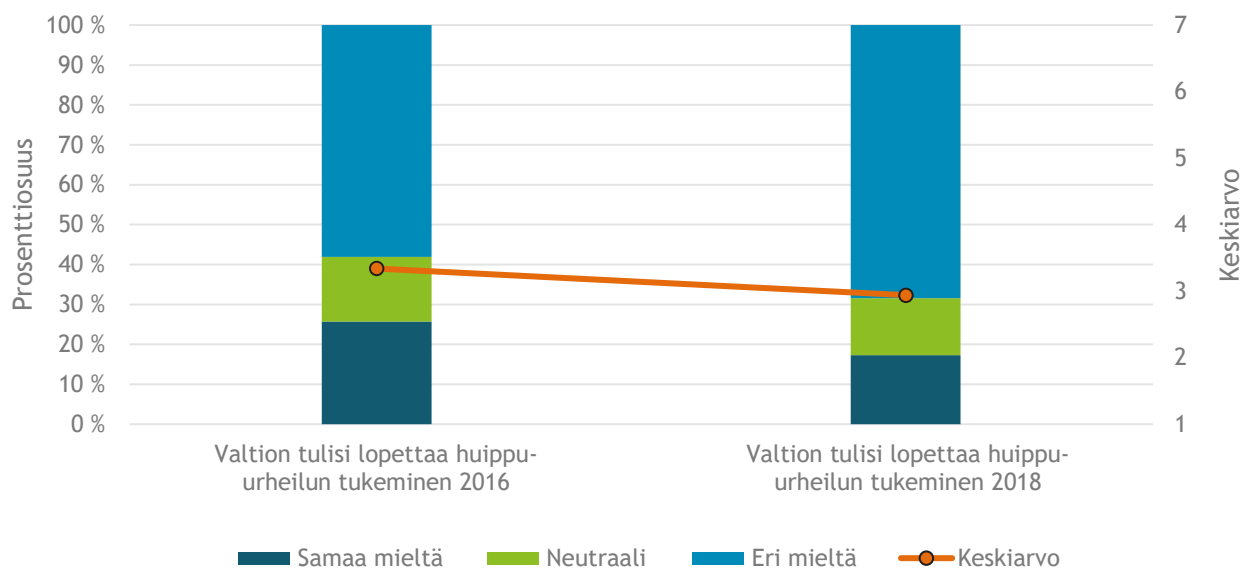
Kuviosta 3 ilmenee, että ensimmäinen vajaa kolmannes väestöstä uskoo suomalaisten huippu-urheilijoiden käyttävän dopingia (arvot 4 ja 5). Toinen vajaa kolmannes ei ota väitteeseen selkeää kantaa (arvo 3). Viimeinen reilu kolmannes ei usko väitteeseen (arvot 1 ja 2). Merkittävästi suurempi osa, yli 70 prosenttia väestöstä uskoo sen sijaan dopingin käytön olevan yleistä kansainvälisessä huippu-urheilussa. Ainoastaan pieni, noin seitsemän prosentin osuus väestöstä ei usko väitteeseen vaan dopingista puhtaaseen huippu-urheiluun.

Valtion roolista huippu-urheilun rahoittamisessa kysyttiin kahdella, osin vastakkaisella väitteellä:

Kuvio 4. Valtion tulisi lisätä huippu-urheilun rahoitusta

Kuviosta neljä ilmenee, että huippu-urheilun lisärahoitusta kannattavien määrä on noussut vuoden 2016 kyselystä merkittävästi. Heidän määränsä on noussut reilusta 30 prosentista vajaaseen 50 prosenttiin. Reilu 20 prosenttia väitteen suhteen neutraalilla kannalla ja noin 30 prosenttia vastustaa lisärahoitusta.

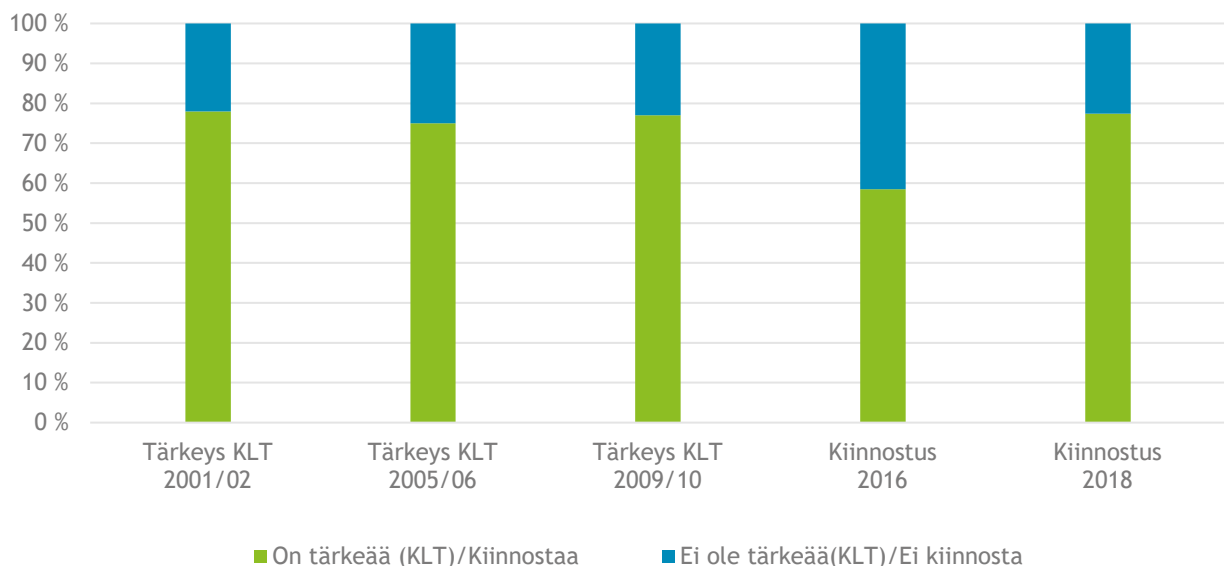

KUVIO 5. Valtion tulisi lopettaa huippu-urheilun tukeminen

Kuvio 5 esittää mielipiteiden jakautumisen väitteestä, jonka mukaan Suomen valtion tulisi lopettaa kokonaan huippu-urheilun tukeminen. Väitteen kannattajien määrä on laskenut melko selkeästi vuoden 2016 kyselystä, 26 prosentista 17 prosenttiin. Yhdessä lisärahoitusta koskevan väitteen kanssa voidaan sanoa, että väestön suhtautuu aiempaa myönteisemmin valtion rooliin huippu-urheilun rahoittajana.

Vuoden 2016 kyselyssä vastaajilta kysyttiin, *kuinka kiinnostunut olet siitä, että suomalaiset urheilijat parantavat mahdollisuuksiaan pärjätä kansainvälisissä kilpailuissa?* Vuoden 2018 kyselyssä tämä kysymys yksinkertaistettiin muotoon, *kuinka kiinnostunut olet siitä, että suomalaiset urheilijat menestyvät kansainvälisissä kilpailuissa?*

Kuviosta 6 ilmenee, että suomalaisten menestyksestä kiinnostuneiden määrä on kasvanut vuodesta 2016 lähes 20 prosenttia. Kaikkiaan 77 prosenttia suomalaisista kiinnostaa miten suomalaiset urheilijat pärjäävät. Kysymys muistuttaa läheisesti vuosina kansallisten liikuntatutkimusten kysymystä, *kuinka tärkeää Suomen ja suomalaisten kannalta, että huippu-urheilijat menestyvät hyvin kansainvälisesti*. Mikäli otaksutaan, että kysymykset mittaavat samaa kohdetta ja asennetta, näyttäytyvät vuoden 2016 tulokset yhtenä notkahduksena ja vuoden 2018 tulokset paluulta ensimmäisen vuosikymmenen lukemien tasolle.

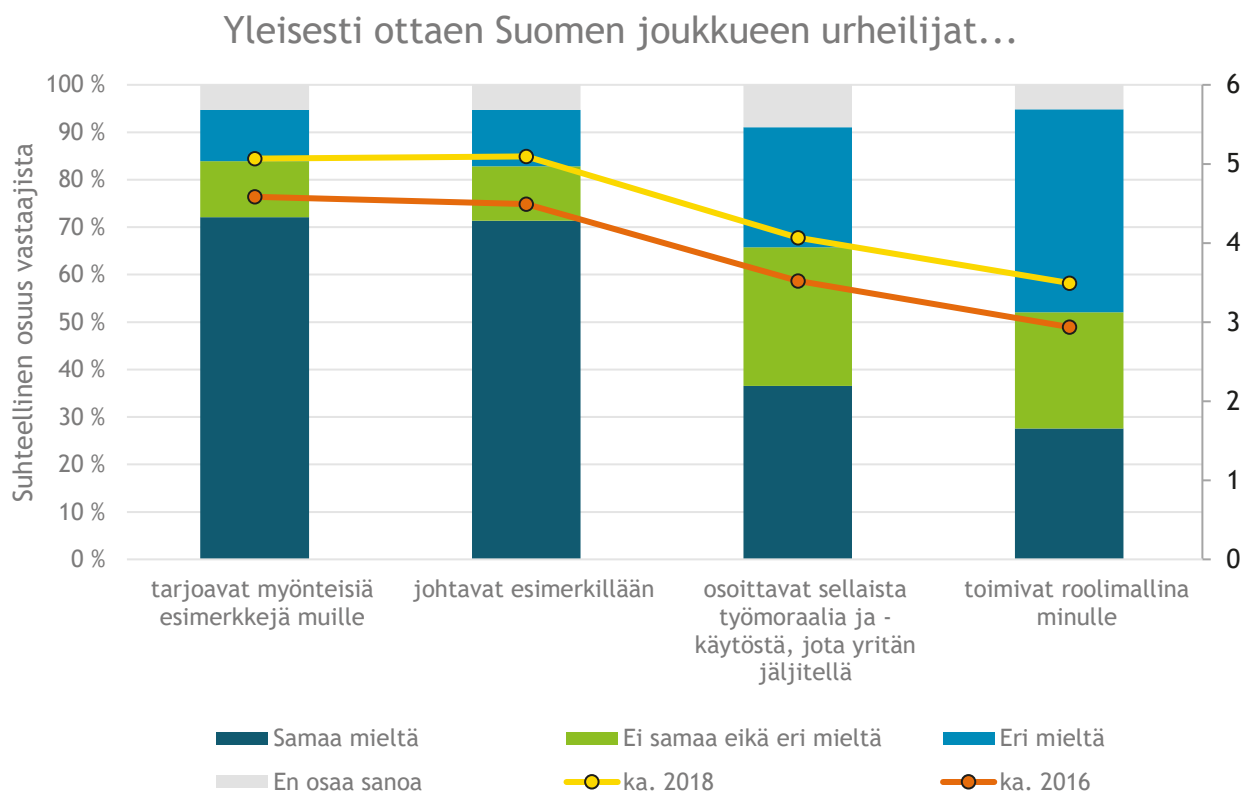
KUVIO 6. Kuinka kiinnostunut olet siitä, että suomalaiset urheilijat menestyvät kansainvälisissä kilpailuissa?

URHEILIJAT ESIKUVINA

Seuraavassa tarkastellaan yleisesti väestön suhtautumista urheilijoiden roolimalliuteen ja heidän tekemisen-
sä esimerkillisyyteen. Löytävätkö he urheilijoiden käyttäytymisestä esimerkkejä omaan tai muiden käyttäyty-
miseen. Vastaavia väitteitä oli mukana myös vuonna 2016 tehdyssä kyselyssä. Taulukossa 2 on esitetty sekä
vuoden 2018 että vuoden 2016 esikuvallisuutta koskevat väitteet. Niissä molemmissa on haettu samaa asiaa
mutta sanamuodot poikkeavat toisistaan. Uudemmassa kyselyssä väitteistä pyrittiin tekemään yksiselittei-
sempiä. Väite 'hyvistä malleista' jätettiin siitä kokonaan pois, koska sen merkitys jäi epäselväksi. Roolimalliut-
ta koskeva väite on hyvin lähellä vanhaa muotoa mutta muiden väitteiden osalta sanamuotojen erilaisuus
on voinut vaikuttaa vastauksiin, mikä on hyvä pitää mielessä kuviossa x esitettyssä keskiarvojen vertailussa.

Taulukko 2. Urheilijoiden esikuvallisuutta koskevat väitteet v. 2018 kyselyssä.

2018	2016
Yleisesti ottaen,	Yleisesti ottaen Suomen joukkueen urheilijat...
Suomalaisten huippu-urheilijoiden käytös on merkityksellistä, koska he johtavat muita esimerkillään	tarjoavat myönteisiä esimerkkejä, joita muut voivat seurata
Suomalaiset huippu-urheilijat tarjoavat myönteisiä esimerkkejä, joita muut voivat seurata	johtavat esimerkillään
-väite ei ollut mukana kyselyssä-	tarjoavat minulle hyviä malleja
Suomalaiset huippu-urheilijat osoittavat sellaista työmoraalia ja käytöstä, jota yritän itse jäljitellä	osoittavat sellaista työmoraalia ja -käytöstä, jota yritän jäljitellä
Suomalaiset huippu-urheilijat toimivat roolimallina minulle	toimivat roolimallina minulle

Kuvio 7. Urheilijat esikuvina

Kuviossa 7 vastaukset väitteisiin on järjestetty vasemmalta oikealle siten, että korkeimman keskiarvon saanut väite on ensimmäisenä. Väitteisiin (1, 2), joiden kohteena on muut, suhtaudutaan myönteisemmin kuin niihin väitteisiin (4, 5), joiden kohteena on vastaaja itse. Vastausten keskiarvo on selkeästi noussut vuoden 2016 kyselystä, mikä tarkoittaa aiempaa myönteisempää suhtautumista väitteisiin.

Mielipiteet roolimallia koskevasta väitteestä jakautuivat voimakkaasti iän mukaan vuoden 2016 kyselyssä. Urheilijat olivat selkeästi enemmän nuorimpien, alle 24-vuotiaiden vastaajien roolimalleina verrattuna sitä vanhempiin vastaajiin (taulukko 3). Vuoden 2018 kyselyssä urheilijoiden roolimallina pitäminen oli korkeampaa kaikissa ikäluokissa mutta erityisen suuri nousu oli vanhemmissa ikäluokissa. Muutos on niin suuri, että se vaatisi selityksen. Yksi mahdollisuus on se, että vuoden 2016 kyselyn roolimalliutusta koskeviin vastauksiin heijastui muista syistä, yleistä huippu-urheiluun kohdistuvaa protestia, etenkin vanhempien ikäluokkien osalta. Vuoden 2018 kysely tehtiin vähemmän kriittisessä ilmapiirissä, mikä on saattanut normalisoida nämä vastaukset.

Taulukko 3. Urheilija roolimallina kysymyksen vastaukset ikäluokittain v. 2016 ja 2018.

	15/19-24 v	25-34 v	35-44 v	45-54 v	55-64 v	65-69/74 v
Urheilija vähintään jonkin verran roolimallina 2018	31 %	35 %	24 %	27 %	22 %	26 %
Urheilija vähintään jonkin verran roolimallina 2016	25 %	17 %	14 %	14 %	11 %	15 %

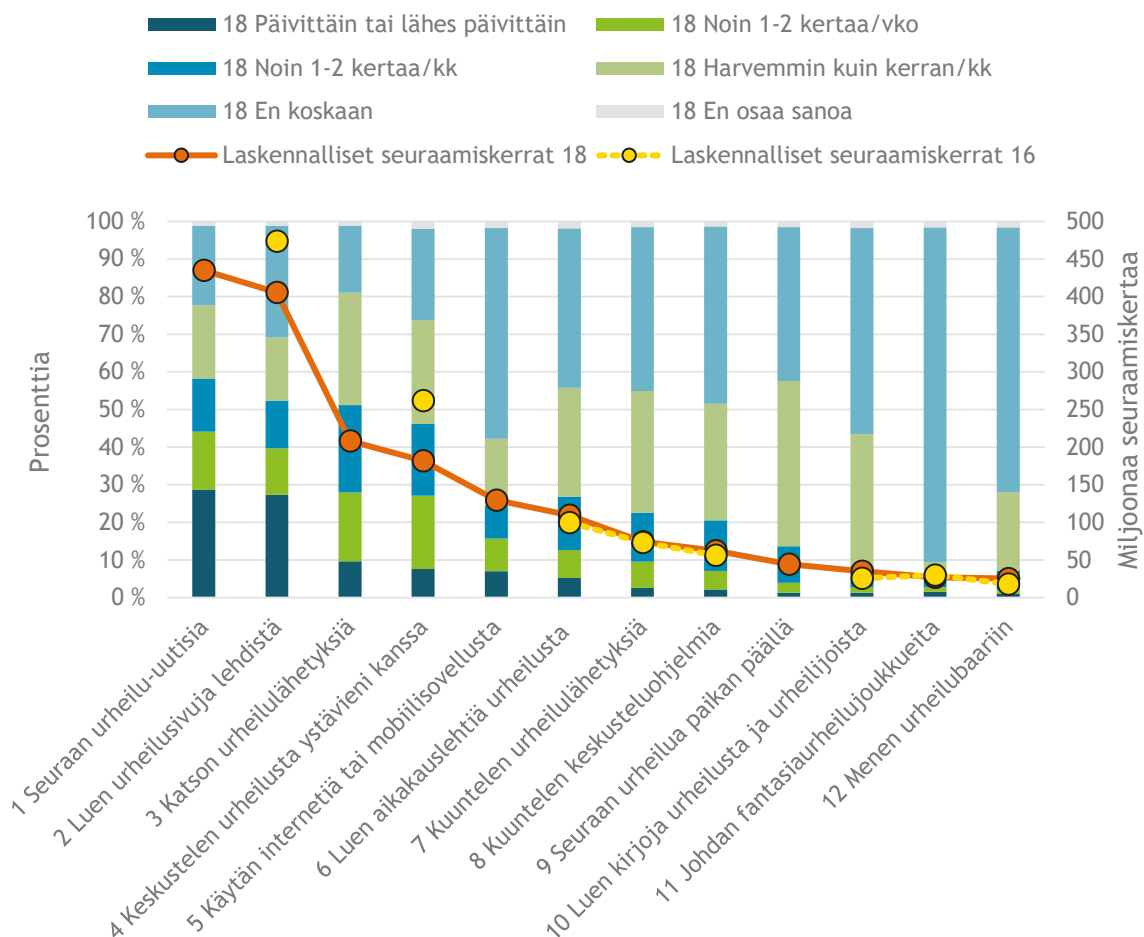
URHEILUN SEURAAMINEN

Vuoden 2018 kyselyssä selvitettiin laajasti urheilun seuraamista. Ensinnäkin kysyttiin miten tai millaisten kanavien kautta urheilua seurataan. Toiseksi kysyttiin erikseen, miten usein vastaajat olivat seuranneet kyselyvuonna järjestettyjä olympialaisia ja paralympialaisia. Seuraavassa esitetään tuloksia siitä, miten vastaajat seuraavat urheilua lähinnä median kautta. Nämä osiot olivat mukana myös vuoden 2016 kyselyssä, johon tuloksia voi paralympialaisten seuraaminen pois lukien. Kolmanneksi kysyttiin mitä urheilulajeja vastaajat ovat seuranneet paikan päällä. Neljänneksi kysyttiin mitä urheilulajeja vastaajat seuraavat mediassa. Näissä kysymyksissä ei rajoitettu urheilulajien määrää. Viidenneksi kysyttiin missä urheilulajeissa suomalaisurheilijoiden haluttaisiin mieluiten menestyvän. Tässä kysymyksessä vastattavien urheilulajien määrä rajoitettiin neljään.

Urheilun seuraamisen eri muodot

Vastaajille esitettiin urheilun seuraamista eri muodoissa luotaava kysymyssarja. Erilaisia seuraamisen tapoja oli kaikkiaan 12. Kysymykset on esitetty alla kokonaisuudessaan ja kuviossa 8 käytetään lyhennettyä muotoa. Kysymykset ovat esitetty järjestyksestä yleisimmästä seuraamismuodosta vähiten yleiseen.

1. Seuraan urheilua koskevia uutisia televisiosta, tietokoneelta tai mobiililaitteelta
2. Luen urheilusivuja sanoma- tai nettilehdestä
3. Katson urheilutapahtumia, otteluja tai kilpailuja televisiosta, tietokoneelta tai mobiililaitteella
4. Keskustelen urheilusta ystävieni kanssa
5. Seuraan urheilua tai urheilijoita koskevia asioita sosiaalisessa mediassa (kuten Twitterissä, Instagramissa, Facebookissa tai WhatsAppissa)
6. Luen aikakauslehtiä urheilusta ja urheilijoista
7. Kuuntelen urheilutapahtumia, otteluja tai kilpailuja radiosta
8. Kuuntelen urheilua käsitteleviä keskusteluohjelmia radiosta tai Internetistä
9. Seuraan urheilutapahtumia, otteluja tai kilpailuja paikan päällä
10. Luen kirjoja urheilusta ja urheilijoista
11. Johdan ja hallinnoin fantasiaurheilujoukkueita
12. Menen urheilubaariin

KUVIO 8. Urheilun seuraamisen eri muotojen useus sekä seuraamiskerrat 15-79-vuotiaiden suomalaisten osalta.

Seuraamisen tavat ja niiden useus on esitetty kuviossa 8 seuraamiskertojen määrän mukaan järjestettynä vasemmalta oikealle. Viivakuviolla kuvattu seuraamiskertojen vuosittainen määrä on arvio siitä, kuinka monta yksittäistä seuraamistapahtumaa kukin urheilun seuraamisen tapa sisältää yhdessä vuodessa. Sen laskentatapa on selvitetty liitteessä 1. tarkemmin. Vuonna 2016 tehdyssä kansainvälisessä tutkimuksessa kysyttiin osin samoja tai lähes samoja kysymyksiä. Kuviossa 8 on esitetty vuoden 2016 vertailutieto, vain jos kysymys on ollut täsmälleen sama.

Kaksi ensimmäistä seuraamisen muotoa eli urheilu-uutisten katseleminen tai kuunteleminen sekä lehtien urheilusivujen lukeminen ovat melko selvästi muita muotoja yleisempiä, etenkin kun katsotaan päivittäin seuraavien määrää. Vuonna 2016 tehdyssä kansainvälisessä kyselyssä Suomi oli ainoa maa, jossa lehtien uutiset olivat yleisin urheilun seuraamisen kohde. Kaikissa muissa maissa vaihtoehto 'katson tai kuuntelen urheilu-uutisia televisiosta tai radiosta' oli yleisin. Vuoden 2018 kyselyssä ei esitetty täsmälleen samanlaista kysymystä, joten niiden keskinäistä järjestystä ei saa selville. Lehtien laskennallisten seuraamiskertojen määrä on kuitenkin laskenut kahden vuoden takaisesta tilanteesta.

Varsinaisten urheilutapahtumien seuraaminen ruudulta on kolmanneksi yleisintä. Tämän jälkeen yleisintä on urheilusta keskusteleminen ystävien kanssa. Vuoden 2016 kyselyssä suomalaiset olivat keskiarvolla mitattuna eniten ystäviensä kanssa urheilusta keskustelevia, niukasti ennen australialaisia. Näiden keskustelukertojen määrä on kuitenkin laskenut vuoden 2018 kyselyssä. Viidentenä on urheilua tai urhei-

lijoita koskevien asioiden seuraaminen sosiaalisessa mediassa, jota koskevaa kysymystä ei ollut edellisessä kyselyssä. Niiden seuraaminen on yleisintä alle 40 -vuotiaiden ikäluokissa mutta vanhemmissakin ikäryhmissä on näitä seurantakanavia käyttäviä. Urheilulähetystyksiä kuuntelee vähintään kerran kuukaudessa 23 prosenttia väestöstä ja urheilua koskevia keskusteluohjelmia 21 prosenttia väestöstä. Nämä osuudet eivät ole muuttunut edellisestä kyselystä.

Viimeisen vuoden aikana urheilua oli seurannut paikan päällä 57 prosenttia 15-74-vuotiaasta väestöstä. Osuus on täsmälleen sama kuin vuoden 2010 liikuntagallupissa (19-65-vuotiaat) saatu luku. Vuonna 2010 naisista 50 prosenttia ja miehistä 63 prosenttia seurasi urheilua paikan päällä. Vuonna 2018 osuus naisista on noussut 54 prosenttiin kun taas miesten osuus miehistä (64 %) on pysynyt lähes samana. Edempänä tarkastellaan vielä mitä lajeja vastaajat ovat seuranneet paikan päällä.

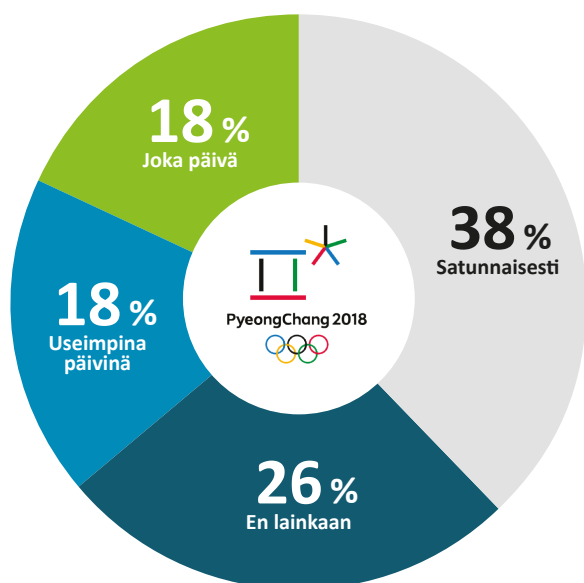
Olympialaisten ja paralympialaisten seuraaminen

Vuoden 2018 kyselyssä neljä viidestä (82 %) vastaajasta seurasi PyeongChangin talviolympialaisia joko televisiosta, internetistä tai radiosta. Todella intensiivisiä urheilun seuraajia eli heitä, jotka katsoivat tai kuuntelivat kisoja joka päivä, oli saman verran (18 %) kuin heitä, jotka eivät seuranneet talviolympialaisia mediasta lainkaan. Vuoden 2016 Rio de Janeiron Olympialaisten jälkeen tehdyssä vastaavassa kyselyssä kartoitettiin ainoastaan televisiokatsomisen osuutta. Tuolloin 75 prosenttia vastaajista seurasi kisoja ja 12 prosenttia vastaajista joka päivä. Aktiivisempia seuraajia eli niitä, jotka katsoivat kisoja joka päivä tai useampina päivinä oli 34 prosenttia. Neljäsosa (25 %) ilmoitti, että ei seurannut Olympialaisia lainkaan.

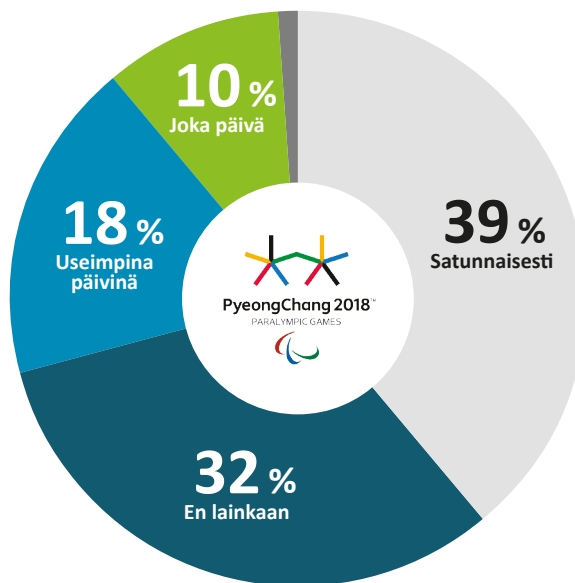
Miehet seurasivat sekä olympialaisia että Paralympialaisia naisia aktiivisemmin. Olympialaisia seurasi 87 prosenttia miehistä ja 77 prosenttia naisista. Paralympialaisten kohdalla 74 prosenttia miehistä ja 61 prosenttia naisista seurasi kisoja vähintään satunnaisesti. Myös ikäluokkien välillä oli selkeitä eroa Olympialaisten seuraamisessa. Yli 70-vuotiaista 60 prosenttia seurasi Olympialaisia paljon (joka päivä tai useimpina päivinä), kun vastaava osuus alle 30-vuotiaiden vastauksissa oli 31 prosenttia. Trendi oli samansuuntainen, mutta ei aivan yhtä voimakas myös Paralympialaisissa. Niitä seurasi paljon 43 prosenttia yli 70-vuotiaista ja 21 prosenttia alle 30-vuotiaista.

Vuoden 2018 laajempi kysymys nosti seuraamisen osuutta jonkin verran. Uusi kysymysmuoto vastaa aiempaa paremmin väestön mahdollisuuksia seurata megatapahtumia eri medioiden välityksellä. Vasta Tokion kesäolympialaisten jälkeen voidaan arvioida seuraamisen trendiä luotettavammin.

PyeongChangin Paralympialaisia seurasi media välityksellä kaksi kolmasosaa (67 %) vastaajista. Todella aktiivisia seuraajia, joka päivä kisoja katsoneita tai kuunnelleita, oli kymmenen prosenttia. Kolmasosa (32 %) ei seurannut Paralympialaisia median välityksellä lainkaan.

Kuvio 9 Kuinka usein katsoit tai kuuntelit vuoden 2018 PyeongChangin talviolympialaisia televisios-
ta, internetistä tai radiosta?

Kuvio 10. Kuinka usein katsoit tai kuuntelit vuoden 2018 PyeongChangin talviparalympia-
laisia televisiosta, internetistä tai radiosta?

Urheilulajien seuraaminen paikan päällä ja median välityksellä

Eri lajien kilpailutapahtumien seuraaminen paikan päällä tai median välityksellä liittyy lajin suosioon sekä lajin kansalliseen ja kansainväliseen asemaan. Vaikka eri lajien mahdollisuudet oman näkyvyyden suhteen ovat moninaistuneet ja laajentuneet, hallitsevat muutamat lajit medianäkyvyyttä perinteisissä medioissa (TV, sanomalehdet) varsin selkeästi. Tässä tutkimuksessa vastaajille haluttiin antaa laaja kattaus Suomessa harrastetuista urheilulajeista. Vastaajille esitettiin yhteensä 87 eri lajia, minkä lisäksi heillä oli mahdollisuus nimetä muita listalta puuttuvia lajeja. Kyselyssä vastaajat saivat valita kaikki ne lajit, joita he olivat seuranneet paikan päällä tai median välityksellä viimeksi kuluneen vuoden aikana.

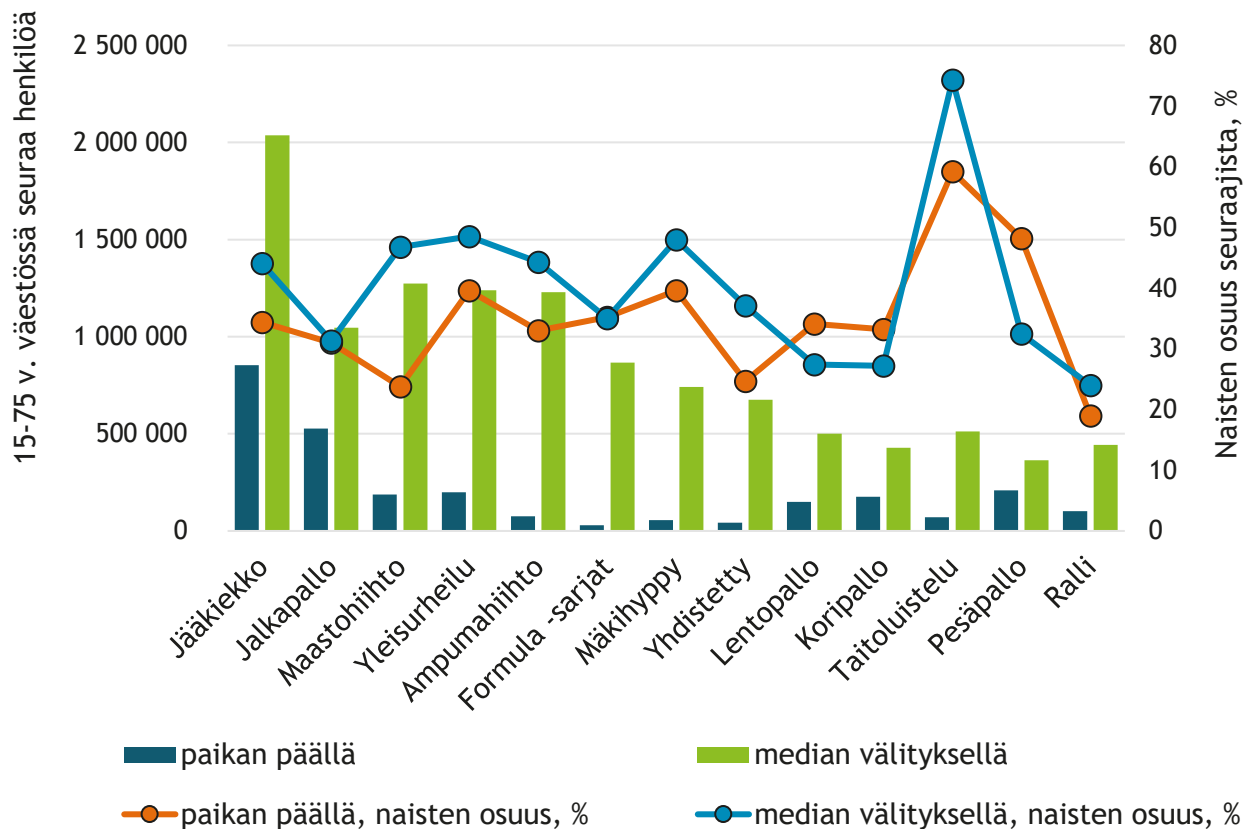
Jääkiekko on selvästi suosituin sekä paikan päällä että median välityksellä seurattava urheilulaji Suomessa. Lajia oli paikan päällä käynyt seuraamassa 854 000 henkilöä ja median välityksellä sitä seurasi hieman yli kaksi miljoonaa 15-74-vuotiaasta suomalaista. Jääkiekko-ottelujen yleisöstä noin kolmasosa (34 %) oli naisia, mutta median välityksellä lajia seuraavissa naisten osuus kasvoi 44 prosenttiin.

Jääkiekon jälkeen seuraavat lajit saivat tasaisemman kannatuksen. Jalkapallo oli 527 000 paikan päällä seuraajalla ja hieman yli miljoonalla median välityksellä seuraavalla toiseksi suosituin laji, mutta jalkapalloa suuremman media seurannan lajit; maastohiihto, yleisurheilu ja ampumahiihto, nousivat yhteenlasketuissa luvuissa (1,31–1,46 milj.) lähelle jalkapallon 1,57 miljoonaa seuraajaa.

Näiden lajien jälkeen erot olivat selvästi pienempiä. Formuloita seurasi median välityksellä 867 000 suomalaista, mutta paikan päällä luonnollisesti huomattavasti muita lajeja vähemmän, noin 30 000 henkilöä. Muista lajeista mäkihyppy ja yhdistetty ovat listalla erityisesti median kautta seurattuina, koripallo, lentopallo ja pesäpallo tasapainoisemmin molempien seuraamismuotojen ansiosta. Pesäpallo oli 208 800 paikan päällä seuraajalla koripalloa (175 800) ja lentopalloa (148 900) suosittu yleisölaji. Median välityksellä sekä lento- että koripallo saavuttivat puolestaan suuremman kannatuksen.

Naiset valitsivat kyselyn lajiseuraamista koskevilla kysymyksillä vähemmän seurattavia lajeja kuin miehet. Paikan päällä urheilulajeja seuranneiden naisten vastauksista kertyi yhteensä 775 lajimainintaa, kun miehillä vastaavia mainintoja kertyi yhteensä 1 198. Naisten lajimainintojen osuus oli 39 prosenttia. Median kautta seuraamisessa ero kutistui hieman, sillä naisilta saatiin yhteensä 2 206 lajimainintaa (40 %) miesten vastaavan luvun ollessa 2 254. Seuratuimpien lajien joukossa taitoluistelu oli ainoa laji, jossa seuraajien kokonaismäärässä naiset muodostivat enemmistön. Paikan päällä lajia seuranneista 59 prosenttia ja median välityksellä seuranneista 74 prosenttia oli naisia. Pesäpalloa paikan päällä seuranneista 48 prosenttia oli naisia. Muista lajeista yleisurheilu (49 %), mäkihyppy (48 %), maastohiihto (47 %) sekä ampumahiihto ja jääkiekko (44 %) olivat median välityksellä seurattaessa lähellä tasa-arvoa. Ralli oli selvästi miehisin laji, jota paikan päällä seuranneista ainoastaan 19 prosenttia oli naisia. Seuraamiseen ja menestylajeihin liittyvät lajikohtaiset luvut on esitetty tarkemmin liitteissä 2. ja 3.

KUVIO 11. Urheilulajien seuraaminen paikan päällä ja mediassa 15-74-vuotiaiden suomalaisten joukossa sekä naisten osuus seuraajista, 13 suosituinta lajia.

Urheilulajien seuraamista paikan päällä kysyttiin myös vuosien 1994-2010 Liikuntagalluopeissa. Taulukossa 4 esitellään kymmenen suurimman paikan päällä seurattujen lajien yleisömäärän muutoksia v. 1994-2018. Tulokset osoittavat, että mitään radikaalia muutosta paikan päällä seurattujen lajien kohdalla ei ole tapahtunut viimeksi kuluneen kymmenen vuoden aikana. Jääkiekko on suurin piirtein samalla tasolla seuraajien määrässä, jalkapallon ja yleisurheilun seuraajamäärät ovat vähentyneet ja pesäpallon ja maastohiihdon seuraamisen pudotus 2000-luvun alussa on tasaantunut ja kääntynyt jopa pienoiseen nousuun.

Suurimmat nousijat ovat koripallo ja autourheilu. Aroundheilun kohdalla on syytä huomata, että v. 2018 kyselyssä oli yhteensä kolme mahdollisuutta vastata autourheilu (ralli, formula, muu autourheilu), kun aiemmissa kyselyissä autourheilu oli yksi kokonaisuus.

Tulosten osalta voidaan arvioida kyselyajankohdan vaikutusta tuloksiin. Kyselyn aineisto kerättiin huhtikuussa 2018, jolloin elettiin vielä talvilajien kautta. Tuloksissa talvilajien ja talvella pelattavien sisäpalloilujen seuraaminen oli kasvussa, kun taas kesälajit olivat pesäpalloa lukuun ottamatta laskussa.

TAULUKKO 4: Lajien seuraaminen paikan päällä, trendi 1994-2018. LÄHDE: Liikuntagallup 2009-2010

LAJI	1994	1997-98	2001-02	2005-06	2009-10	2018
Jääkiekko	690 000	742 000	766 000	840 000	850 000	854 000
Jalkapallo	423 000	382 000	521 000	555 000	604 000	527 000
Yleisurheilu	360 000	245 000	289 000	349 000	268 000	200 000
Pesäpallo	200 000	215 000	187 000	165 000	191 000	209 000
Maastohiihto	207 000	210 000	313 000	213 000	176 000	187 000
Autourheilu ¹	127 000	132 000	130 000	131 000	132 000	215 000
Koripallo	77 000	84 000	84 000	98 000	95 000	176 000
Salibandy	26 000	41 000	100 000	125 000	150 000	155 000
Lentopallo	147 000	102 000	120 000	112 000	146 000	149 000
Raviurheilu ²	-	-	-	-	-	136 000

Mediaseuraamisen lajiperheet

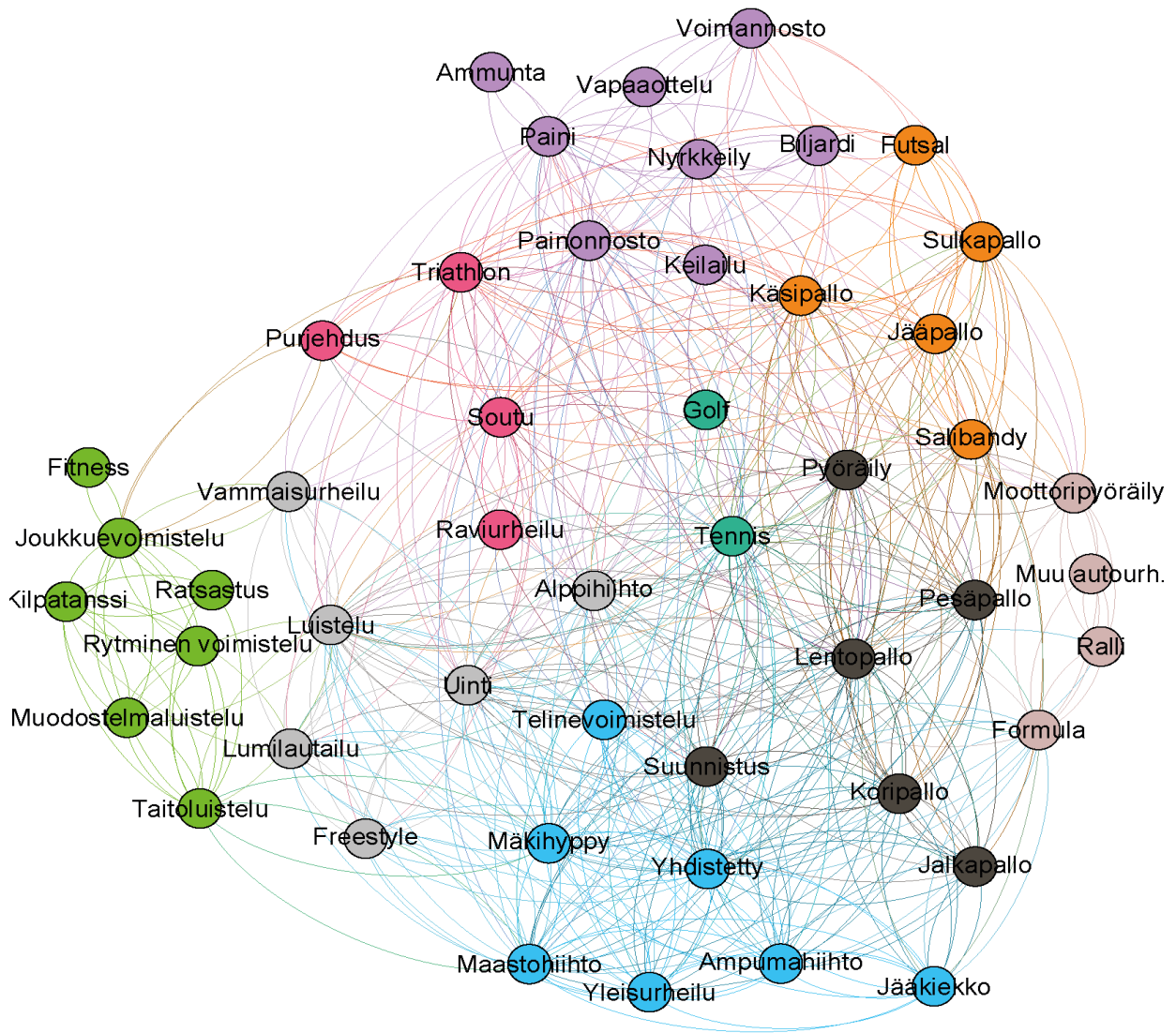
Lajien seuraaminen ei ole sattuman varaista. Kyselyssä vastaajat saivat mainita haluamansa määrän lajeja, joita seuraavat median välityksellä. Lajimainintoja kertyi yhteensä 4460 kappaletta. Kuviossa 12 on laskettu seuratuimpien lajien väliset korrelaatiot, jotka esitetään verkostomuotoisesti. Kuviosta käy ilmi ne ”lajiperheet”, joita suomalaiset muodostavat seuratessaan urheilua median välityksellä.

Kovin yllättäviä tuloksia kuviosta ei ilmene. Vastausten perusteella muodostui yhteensä kahdeksan lajiperhettä. Lisäksi golf ja tennis kuvion keskellä muodostivat linkin useiden eri lajiperheiden välille. Tulokinnassa voi kuvion äärialueilta erottaa neljä lajiperhettä; esteettiset lajit, kamppailulajit, moottoriurheilut sekä perinteiset lajit. Näiden perheiden sisäpuolelle jää toiset neljä lajiperhettä; suuret joukkuepelit, pienet ja uudet joukkuepelit sekä kaksi heikommin määriteltävää lumeen ja veteen liittyvää ulkoilmalajiperhettä.

Kuvion vasemmalla reunalla on esteettisten lajien perhe, jonka yhteys muihin lajiperheisiin on varsin heikko. Ryhmään kuuluu useita erityisesti tyttöjen/naisten harrastamia lajeja. Kuvion yläosassa sijaitsee voimailu- ja kamppailulajien perhe, johon kuuluvat myös taitolajit ammunta, biljardi ja keilailu. Tämän ryhmän ja esteettisten lajien väliin jää triathlonin, purjehduksen, soudun ja raviurheilun muodostama ryhmä. Voimailulajien oikealle puolelle asettuu pienten ja uusien palloilulajien ryhmä, jossa käsi- ja jääpallo edustavat pieniä lajeja, kun taas futsal ja salibandy uusia lajeja. Kuvion oikealla reunalla, kauimpana esteettisistä lajeista on moottoriurheilun perhe. Kuvion alhaalla on perinteisten lajien perhe, johon kuuluu yleisurheilu, hiihtolajeja ja jääkiekko. Se ja moottoriurheilun välissä on suurten palloilulajien ryhmä, johon liittyvät myös suunnistus ja pyöräily. Jäljelle jää vielä veteen ja lumeen liittyvä ryhmä, jossa on lisäksi vammaisurheilu.

¹ autourheilu kysyttiin v. 1994-2010 liikuntagallupeissa yhtenä vaihtoehtona. V. 2018 vastausmahdollisuuksia oli kolme; ralli, formulat, muu autourheilu. V. 2018 vastaukset on kuviossa summattu siten, että yhdeltä vastaajalta on huomioitu eri autourheiluvastaukset ainoastaan yhden kerran.

² Raviurheilu ei ollut mukana aiemmissa Liikuntagallup-tutkimuksissa.

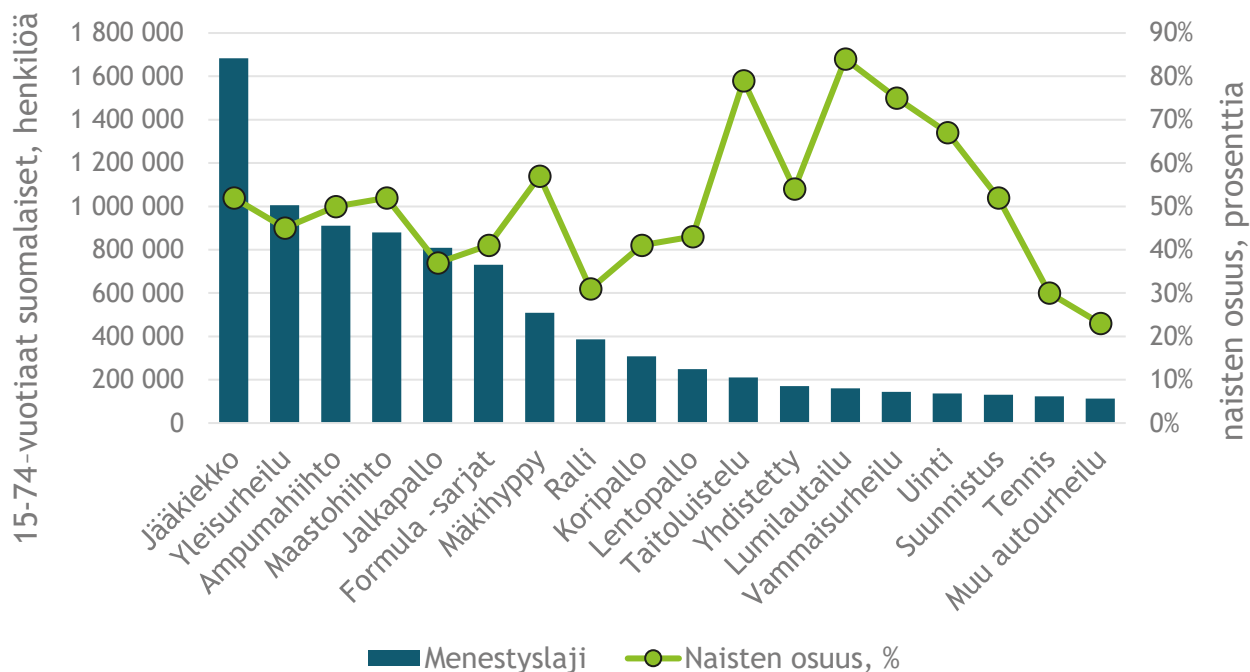
Kuvio 12. Yhdessä seurattut lajit

Väestön toivomat menestyslajit

Missä lajeissa suomalaisten urheilijoiden tulisi menestyä? Kyselyssä suomalaisista tiedusteltiin maksimissaan neljää urheilulajia, jossa he toivovat kansainvälistä menestystä. Tälläkin mittarilla jääkiekko nousi ylivoimaisesti toivotuksi menestyslajiksi, sillä 1 680 000 suomalaista toivoo menestystä jääkiekossa. Yleisurheilu ylitti juuri ja juuri miljoonan rajan ja kolmanneksi menestyslajiksi nousi ampumahiihto (0,91 milj.). Maastohiihto (0,88 milj.) ja jalkapallo (0,81 milj.) olivat lähellä ampumahiihtoa. Formula -sarjoissa menestystä toivoo yli 730 000 suomalaista. Lähes yhtä monelle 670 000 ei ole väliä, missä lajissa menestystä saavutetaan. Mäkihyppy pääsi viimeisenä lajina hieman yli 500 000 suomalaisen suosion.

Ralli, koripallo, lentopallo sekä taitoluistelu saivat 200 000–400 000 henkilön kannatuksen menestyslajiksi. muita yli sadan tuhannen rajan ylittäneitä lajeja oli kymmenen (Liite 2.). Näiden joukossa oli myös e-urheilu 105 000 suomalaisen menestystoiveena. Yhteensä vastaajat toivoivat menestystä 85 listassa mainitulle lajille. Listan ulkopuolelta menestystä toivottiin lisäksi sumossa ja traktorivedossa.

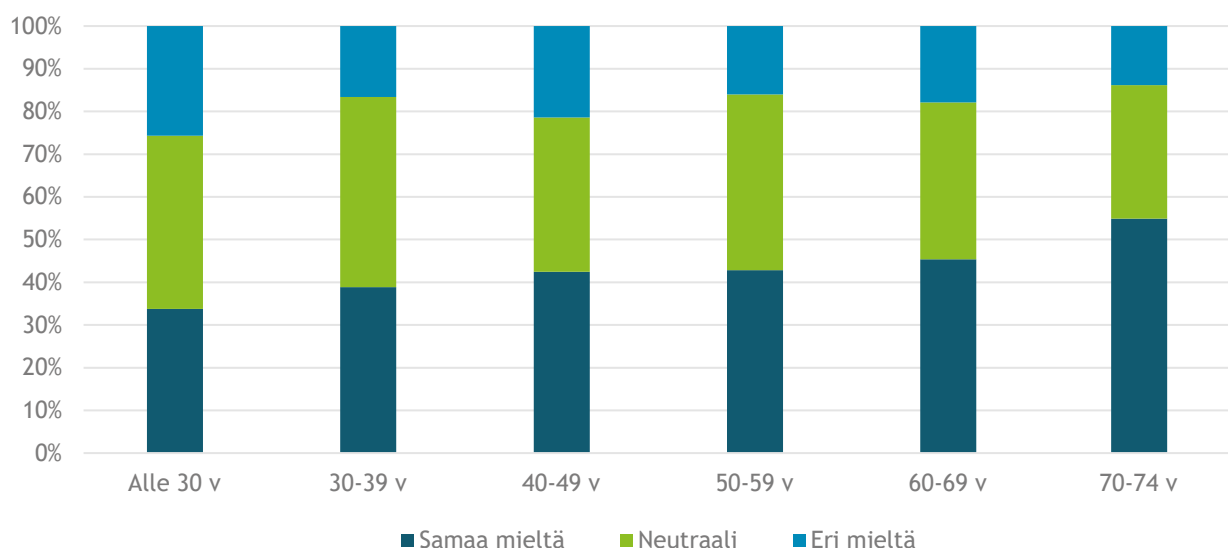
Naisten ja miesten välillä on jonkin verran eroja urheilulajien menestystoiveissa. Suosituimmista, yli 500 000 kannatuksen omaavista lajeista ampumahiihto, jääkiekko, maastohiihto, yleisurheilu sekä mäkihyppy saivat tasaista kannatusta sekä miehiltä että naisilta. Vahvasti naisten kannattamia lajeja olivat lumilautailu, taitoluistelu, vammaisurheilu sekä uinti. Miesten suosiossa menestyslajeiksi olivat puolestaan ralli, jalkapallo, tennis ja muu autourheilu.

KUVIO 13. Suomalaisten toiveet menestyslajeista sekä naisten osuus menestyslajien kannatuksesta prosentteina.

SUOMEN OLYMPIAKOMITEAN LUOTETTAVUUS

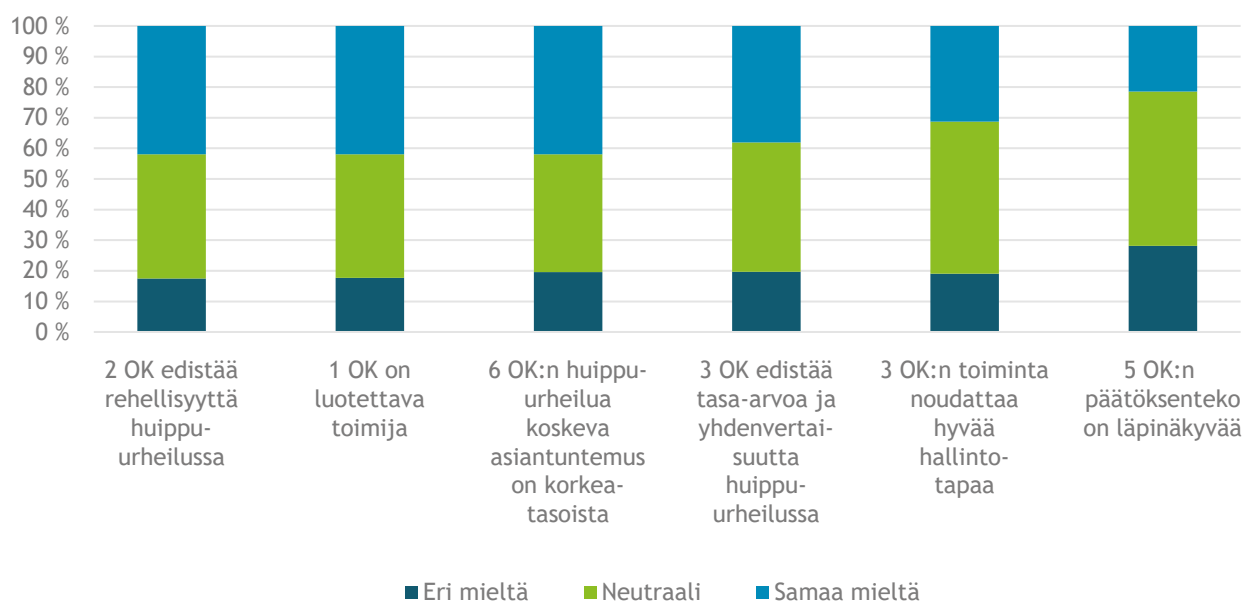
Vuoden 2018 kyselyssä oli kaikkiaan 13 Olympiakomitean luotettavuutta koskevaa kysymystä. Vuoden 2016 kyselyyn vertailu on mahdollista, kaikki luotettavuutta koskevat kysymykset ovat samat molemmissa kyselyissä. Ainoa uusi Olympiakomiteaa koskeva kysymys liittyi sen laajentuneeseen rooliin, joka tapahtui vuoden 2016 jälkeen Valon ja Olympiakomitean fuusioitumisen myötä. Yhteen liittymisen jälkeen toimintaa jatkettiin Suomen Olympiakomitean nimen alla. ”Uuden olympiakomitean” toimintakenttä laajentui kuitenkin merkittävästi, kun huippu-urheilun rinnalle tulivat liikuntaan, urheiluseuroihin sekä lasten ja nuorten liikkumiseen liittyvät asiat. Tässä yhteydessä esiintyi epäilyjä siitä, että olympiakomitea on niin kiinnittynyt huippu-urheiluun, etteivät ihmiset osaa edes mieltää sitä liikunnan asian edistäjäksi. Tätä selvittääksemme lisäsimme väitteen: *Suomen Olympiakomitea edistää suomalaisten liikunnan harrastamista.*

Kuvio 14. Suomen Olympiakomitea edistää liikunnan harrastamista

Kuvion 14 perusteella näyttää siltä, ettei väite aiheuta ainakaan välitöntä kriittistä reaktiota väestössä. Väitteen kanssa samaa mieltä olevia on huomattavasti enemmän (42 %) kuin eri mieltä (20 %) olevia. Myös väitteeseen neutraalisti (ei samaa ei eri mieltä/en osaa sanoa) suhtautuvien määrä on suuri (39 %). Kuviossa vastaukset on esitetty ikäryhmittäin, koska samaa mieltä olevien määrä kasvaa iän mukana. Nuorimmassa, alle 30 -vuotiaiden ikäryhmässä samaa mieltä olevien määrä on 34 prosenttia ja vanhimmassa ikäryhmässä 55 prosenttia.

Kuviossa 15 on esitetty Olympiakomitean luotettavuutta koskevien väitteiden vastausjakaumat. Kuvioissa esitystapaa on yksinkertaistettu siten, että *täysin samaa mieltä ja jokseenkin samaa mieltä* -vastaukset ovat laskettu yhteen samaa mieltä oleviksi. Samoin *täysin eri mieltä ja jokseenkin eri mieltä* -vastaukset ovat laskettu yhteen eri mieltä oleviksi. *Ei samaa mieltä eikä eri mieltä* ja *En osaa sanoa* -vastaukset muodostavat ovat laskettu yhteen neutraaleiksi. Väitteet on järjestetty myönteisimmästä vastauksesta kielteisimpään vasemmalta oikealle niiden samaa mieltä olevien määrän mukaisesti (ylin sininen palkki). Kuvion alapuoliossa taulukossa on esitetty muutokset suhteessa vuonna 2016 tehtyyn kyselyyn.

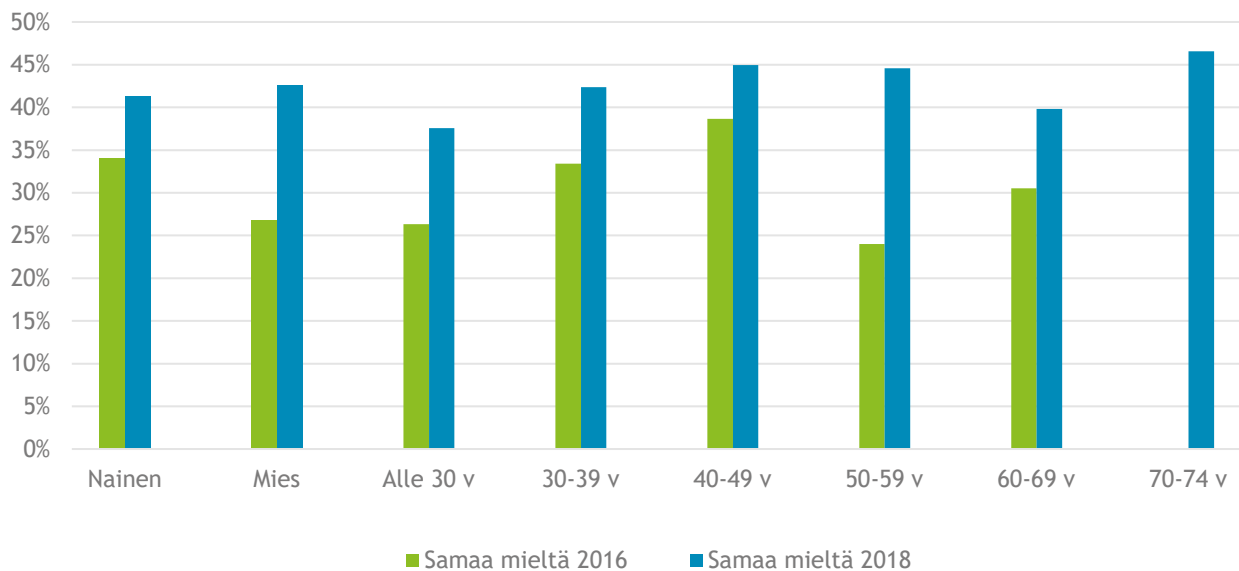

Kuvio 15. Olympiakomitean luotettavuus ja uskottavuus

Taulukko 5. Luottamuksen muutos vuodesta 2016 vuoteen 2018

Väite	MUUTOS 2018-2016		
	Eri mieltä	Neutraali	Samaa mieltä
2 OK edistää rehellisyyttä huippu-urheilussa	-18,6	+6,6	+12
1 OK on luotettava toimija	-13,3	+1,4	+11,7
6 OK:n huippu-urheilua koskeva asiantuntemus on korkeatasoista	-32,2	+3	+29
3 OK edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta huippu-urheilussa	-14,7	+3,9	+10,8
4 OK:n toiminta noudattaa hyvää hallintotapaa	-18,4	+5,8	+12,7
5 OK:n päätöksenteko on läpinäkyvää	-19	+16,1	+2,8

Kuviosta 15 ja taulukosta 5 voidaan nähdä, että väestön luottamustasossa on tapahtunut selkeä muutos positiiviseen suuntaan. Olympiakomiteaan luotettavia on kaikissa väitteissä enemmän kuin vuoden 2016 kyselyssä. Erityisen suuri muutos on tapahtunut luottamuksessa Olympiakomitean asiantuntemukseen. Vuoden 2016 kyselyssä asiantuntemuksen korkeatasoisuuteen luotti vain 13 prosenttia vastaajista, kun vastaava osuus vuoden 2018 kyselyssä on 42 prosenttia. Todennäköisesti tähän väitteeseen heijastuu muita väitteitä enemmän kyselyä edeltänyt Suomen olympiamenestys. Vuoden 2016 kysely tehtiin Rion kesäkisojen jälkeen, jossa menestys jäi olympiahistorian huonoimmaksi eikä virallista mitalitavoitetta ei asetettu, mikä herätti runsaasti kuohuntaa mediassa. Vuoden 2018 kysely tehtiin puolestaan Peyon-gchangin talviolympialaisten jälkeen, jossa Suomi ylsi kuuteen mitaliin, jääden vain mitalin päähän virallisesta mitalitavoitteesta.

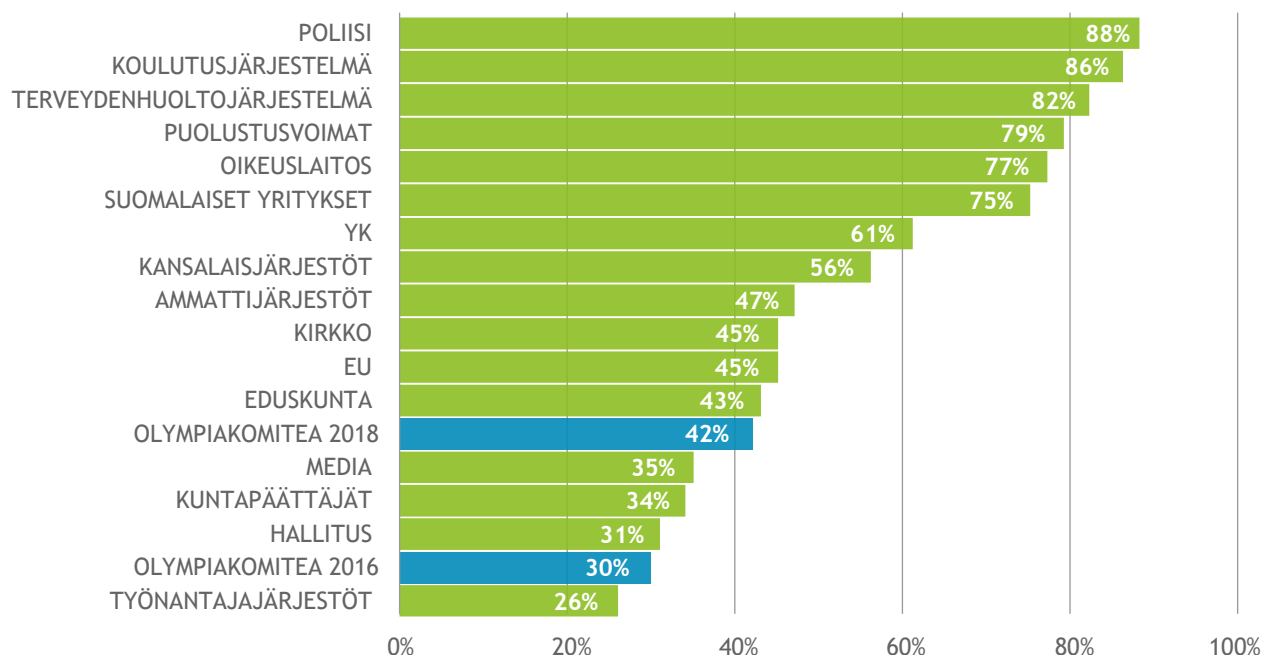
KUVIO 16. Olympiakomiteaan luottavien osuudet sukupuolittain ja ikäryhmittäin vuosina 2016 ja 2018

Kuviossa 16 on esitetty Olympiakomiteaan luottavien osuuksien muutos sukupuolittain ja ikäryhmittäin 2016-2018. Luottavien määrä on kasvanut kaikissa näissä ryhmissä. Erityisen suuri kasvu on tapahtunut miesten osalta. Vuoden 2016 kyselyssä naiset luottivat selkeästi enemmän kuin miehet mutta vuoden 2018 kyselyssä asetelma on vaihtunut ja luottavien osuus on miehissä hieman suurempi kuin naisissa. Ikäryhmistä muutos on tapahtunut 50-59 -vuotiaissa, jossa luottavien osuus on noussut 24 prosentista 45 prosenttiin.

Olympiakomitean luotettavuuden vertailu muihin instituutioihin

Kysymystä *OK on luotettava toimija*, voidaan verrata muiden instituutioiden saamaan luottamukseen suuntaa antavasti. Kuviossa 17 väitteeseen saadut vastaukset on sijoitettu T-median instituutioiden luotettavuutta koskevien kyselytulosten joukkoon. T-median otanta oli vastaava kuin tässä tutkimuksessa eli mukana olivat 15-74-vuotiaat suomalaiset edustuksellisesti ja paikkakunnallisesti painotettuina, otoskoko oli 1 692 henkilöä. Heidän kysymyksensä oli ”Kuinka paljon luotat seuraaviin tahoihin” ja tutkimuksen asteikko oli 5-portainen, kuten tässäkin tutkimuksessa. Kuvion 17 pylväät esittävät ”erittäin paljon” ja ”melko paljon” vastausten yhteenlaskettua osuutta.

Kuviossa 17 on esitetty väitteeseen, *OK on luotettava toimija* myönteisesti vastanneet vuosien 2016 ja 2018 kyselyissä. Myönteisesti vastanneiden määrässä on tapahtunut selkeä 12 prosentin kasvu. Instituutioiden joukossa kasvu nostaa Olympiakomitean luottamustasoltaan lähelle keskitasoa mutta jää vielä kansalaisjärjestöjen yleisestä luottamustasosta noin 14 prosenttia.

Kuvio 17. Olympiakomitean hypoteettinen luotettavuus suhteutettuna T-median saamiin tuloksiin instituutioiden luotettavuudesta¹

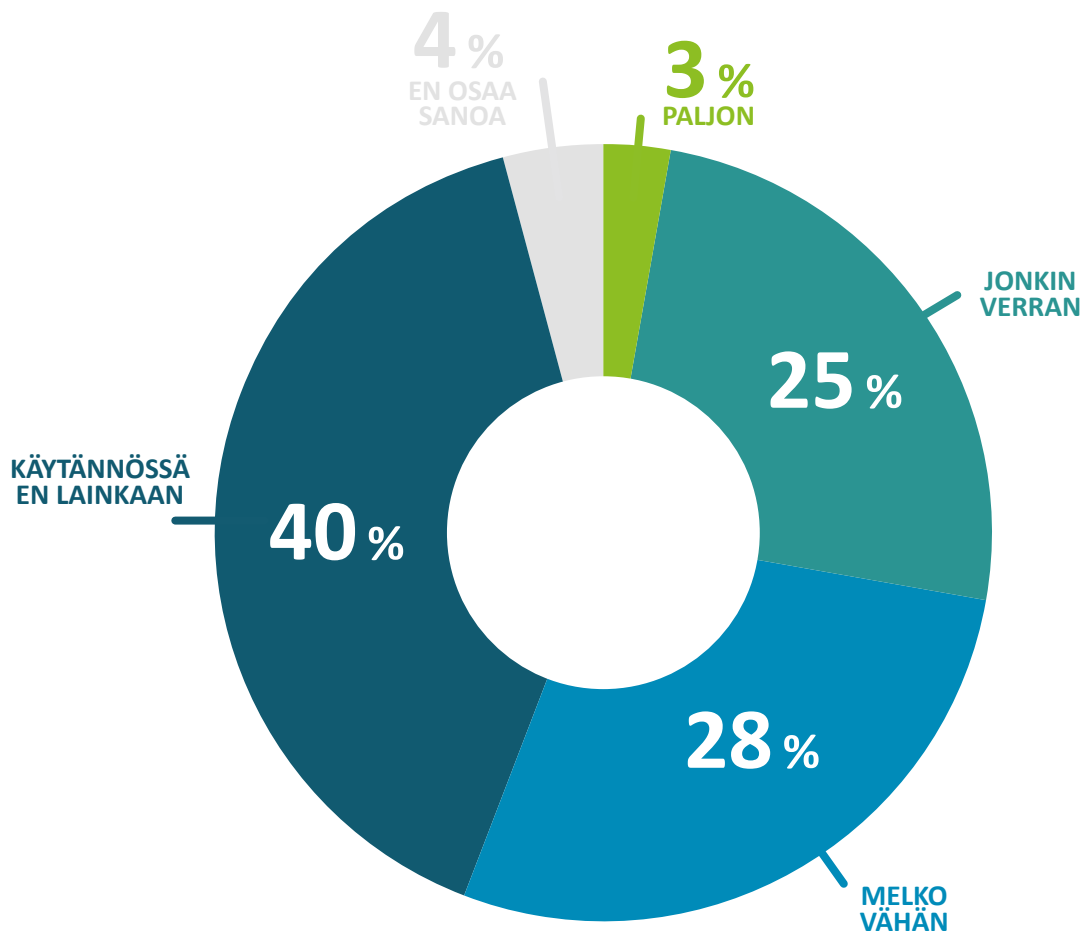
Olympiakomitea viestinnän kohteena ja lähteenä

Kuviosta 18 käy ilmi, kuinka intensiivisesti vastaajat ovat seuranneet Olympiakomiteaa tai huippu-urheilupolitiikkaa koskevia asioita mediassa. Vastaajista kolme prosenttia on seurannut paljon, ja neljännes jonkin verran. Melko vähän seuraavia on 28 prosenttia, ja niitä, jotka eivät seuraa käytännössä lainkaan, 40 prosenttia. Vuoden 2016 kyselyssä samassa kysymyksessä käytettiin hieman erilaista vastausasteikkoa, mutta tuloksia pystytään silti vertailemaan kevyesti. Vuonna 2016 ”ei lainkaan” -seuraavia oli vastaajista 37 prosenttia, ja ”paljon” -seuraavia kaksi prosenttia. Nämä molemmat ääripäät ovat siis kasvaneet tämän vuoden kyselyssä, mutta enemmän ovat lisääntyneet ne, jotka eivät seuraa ollenkaan.

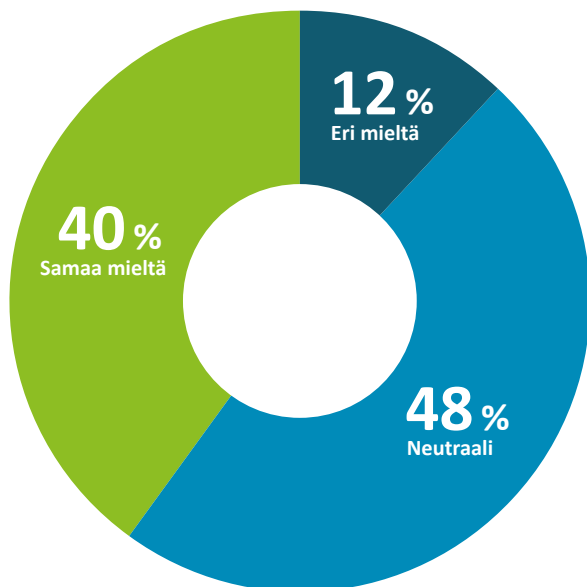
Kuvio 19 kertoo, kuinka uskottavina vastaajat pitävät Olympiakomiteaa koskevaa uutisointia. Kysymys sisältyi täysin samanlaisena myös kaksi vuotta sitten tehtyyn kyselyyn. Nyt saadut tulokset ovat melko samankaltaiset vuoden 2016 tulosten kanssa. Median uutisointia Olympiakomiteasta epäuskottavana pitää tällä hetkellä 12 prosenttia, kun vuonna 2016 lukema oli 18 prosenttia. Uskottavana uutisointia pitää 40 prosenttia vastaajista, joka on hieman vähemmän kuin edellisen kyselyn 43 prosenttia. Neutraalien vastaajien määrä on siis kasvanut, vuonna 2016 heitä oli 40 prosenttia vastaajista ja tänä vuonna 48 prosenttia.

Kuviossa 20 kuvataan vastaajien suhtautumista Olympiakomitean omaan viestintään. Tässä kysymyksessä neutraalien vastaajien määrä on vielä edellistä suurempi, 63 prosenttia. Vuonna 2016 sama joukko oli 58 prosenttia, eli määrä on tässäkin hieman kasvanut. Uskottavana Olympiakomitean omaa viestintää pitää 23 prosenttia vastaajista, kun taas epäuskottavana 14 prosenttia. Lukemat ovat kääntyneet vuodesta 2016 enemmän uskottavana pitävien suuntaan, sillä edellisessä kyselyssä molemmat ryhmät edustivat 21 prosenttia vastaajista.

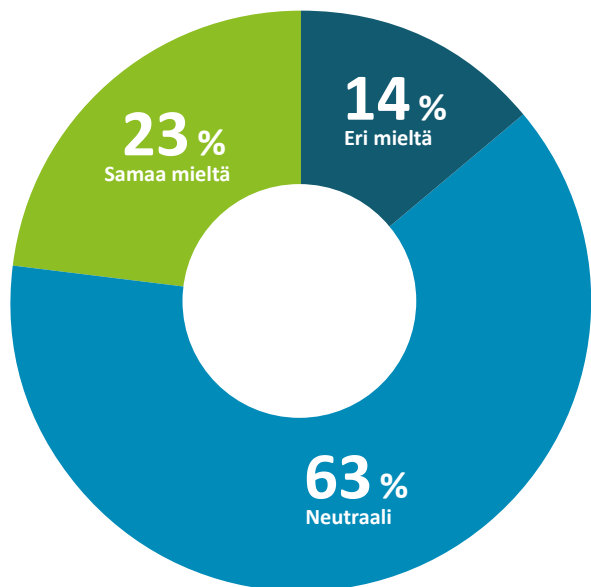
¹ Kuinka paljon luotat seuraaviin tahoihin? Erittäin/melko paljon yhteensä. Lähde: T-Media ja Taloudellinen tiedostustoimisto, Kansan arvot 2017-tutkimus. N=1692 15–74-vuotiasta suomalaista.

Kuvio 18. Kuinka paljon olet seurannut Olympiakomiteaa tai huippu-urheilupolitiikkaa koskevia asioita mediassa

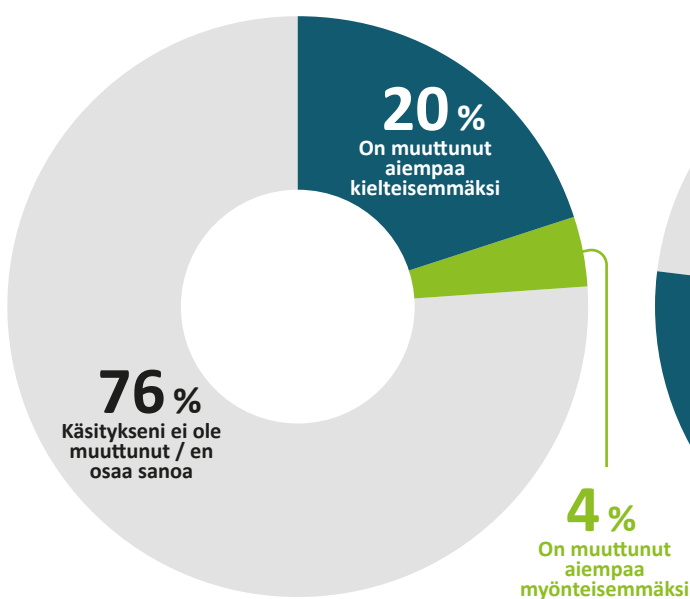
Kuvio 19. Lehtien, TV:n ja radion Olympiakomiteaa koskevat uutisoinnit ovat uskottavia

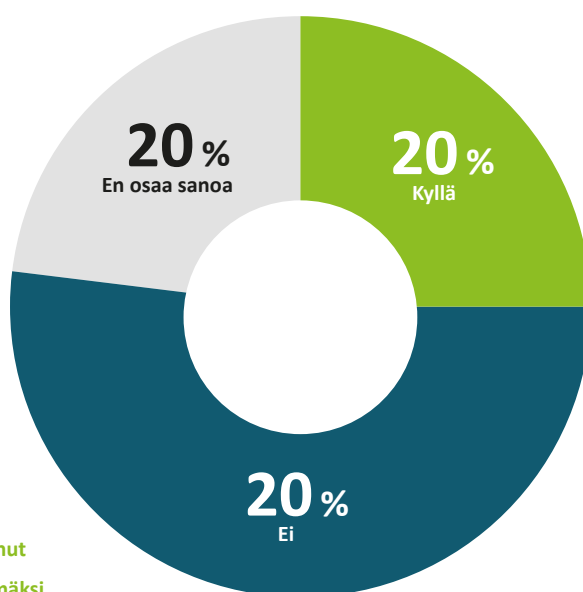
Kuvio 20. Olympiakomitean kotisivut, viestintä ja tiedottaminen ovat uskottavia tiedon lähteitä

Luottamuksen muutoksen motiivit

Kuviossa 21 on esitetty vastaukset kysymykseen ”Onko käsityksesi Olympiakomitean luotettavuudesta muuttuneet viimeisen viiden vuoden aikana”. Muutoksena kahden vuoden takaiseen kyselyyn tänä vuonna tämän kysymyksen vastausvaihtoehdot sisälsivät suoraan tiedon myös siitä, onko käsitykset muuttuneet myönteiseen vai kielteiseen suuntaan. Suurin osa vastaajista (76%) ei osaa sanoa tai ei ole muuttanut käsitystään Olympiakomitean luotettavuudesta viimeisen viiden vuoden aikana. Tulos on yllättävän suuri, sillä vuoden 2016 kyselyssä 18 prosenttia vastasi, että ei ole muuttanut käsitystään, ja niitäkin, jotka vastasivat neutraalisti kysymykseen, oli vain 40 prosenttia, eli yhteensä 58 prosenttia. Tämän vuoden kyselyssä niitä, jotka ovat muuttaneet käsitystään, on vastaajista 24 prosenttia, kun vuonna 2016 heitä oli 42 prosenttia. Uusimman kyselyn mukaan neljällä prosentilla vastaajista käsitys Olympiakomitean luotettavuudesta on muuttunut aiempaa myönteisemmäksi, ja 20 prosenttia aiempaa kielteisemmäksi.

Kuvio 21. Onko käsityksesi Olympiakomitean luotettavuudesta muuttunut viimeisen viiden vuoden aikana

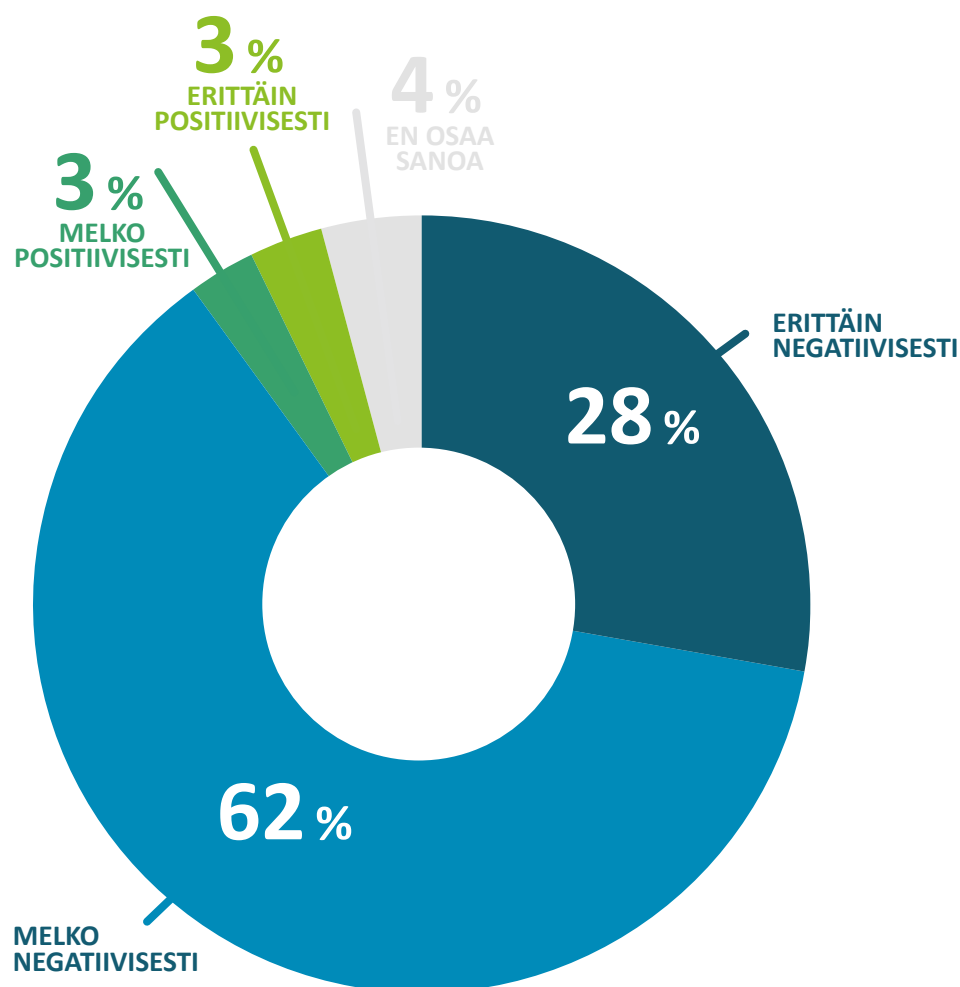

Kuvio 22. Onko jokin yksittäinen tapahtuma vaikuttanut käsitykseen Olympiakomitean luotettavuudesta tai uskottavuudesta

Seuraavaksi vastaajilta kysyttiin, onko jokin yksittäinen tapahtuma vaikuttanut heidän käsitykseensä Olympiakomitean luotettavuudesta ja uskottavuudesta. Jatkona tähän ”Kyllä” -vastanneilta tiedusteltiin, vaikuttiko tämä yksittäinen tapahtuma käsitykseen positiivisesti vai negatiivisesti. Lisäksi heitä pyydettiin nimeämään tämä tapahtuma.

Vastaajista neljännes kertoi jonkin yksittäisen tapahtuman vaikuttaneen käsitykseensä Olympiakomitean luotettavuudesta (kuvio 22). Vajaa neljännes ei osannut sanoa, ja noin puolet vastasi kieltävästi. Kahden vuoden takaiseen kyselyyn verrattuna niitä, joiden käsitykseen jokin yksittäinen tapahtuma on vaikuttanut, oli tänä vuonna vastaajissa enemmän. Vuonna 2016 vastaava luku oli 18,5 prosenttia.

Niistä, joilla yksittäinen tapahtuma oli vaikuttanut käsityksiin, yhteensä 90 prosenttia kertoi tapahtuman vaikuttaneen käsityksiinsä negatiivisesti, ja kuudella prosentilla vastaajista tapahtuma oli vaikuttanut käsityksiin positiivisesti (kuvio 23). Verrattuna vuoteen 2016 positiivisia vaikutteita saaneiden määrä on kasvanut, sillä tuolloin heitä oli vain yksi prosentti vastaajista. Yksittäisestä tapahtumasta negatiivisia vaikutteita saaneita oli vuoden 2016 kyselyssä 97 prosenttia.

23. Miten tämä kyseinen yksittäinen tapahtuma vaikutti käsitykseen Olympiakomitean luotettavuudesta tai uskottavuudesta

Olympiakomitean luottamus, avointen vastausten analyysia

Vuonna 2016 toteutettuun kyselyyn verrattuna vastauksia yksittäisistä tapahtumista, jotka ovat vaikuttaneet Olympiakomitean luotettavuuteen, saatiin huomattavasti vähemmän, 69 vastausta. Näistä kaksi koski tapahtumaa, joka oli muuttanut käsitystä Olympiakomitean luotettavuudesta tai uskottavuudesta positiiviseen suuntaan, ja loput 67 negatiiviseen suuntaan. Yhteensä näistä negatiivisesti vaikuttaneista vastauksista poimittiin 85 mainintaa eri tapahtumista, joiden aihealueet ovat lähes samat kuin edellisessä kyselyssä.

Vuoden 2016 kyselyssä eniten mainintoja keräsi taloustarkastukseen ja rahan väärinkäyttöön liittyvät tapahtumat. Lähes yhtä paljon mainintoja oli johtamisesta ja johdon toiminnasta, ja kolmanneksi eniten huonosta hallinnosta.

Tuoreessa kyselyssä suurimmaksi aiheeksi nousee johtaminen ja johdon toiminta. Vastaajat pitivät johdon toimintaa huonona ja palkkoja liian korkeina: *"Liikaa johto ryhmää rahastamassa"* (M 45-54v.). Myös johtajien valinnoista on useampi maininta: *"Viimeaikaiset päätökset henkilöstö valinnoissa"* (N 35-44v.), *"Olympiakomitean huippu-urheiluyksikön johtajan haku oli katastrofi"* (N 45-54v.).

Toiseksi eniten mainintoja kertyi *"huono hallinto"* -aiheen alle. Hallinnon läpinäkyvyydestä ja korruptiosta mainittiin useissa kommentteissa: *"Salailu"* (M 45-54v.), *"kansainvälinen korruptio"* (M 35-44v.).

Myös urheilijoiden huonosta kohtelusta mainittiin: *"Yksilölajien urheilijoiden sponsorisopimusten estäminen, jos ne ovat ristiriidassa Olympiakomitean sponsoreiden kanssa"* (M 25-34v.). Hyvä veli -verkosto mainittiin osana montaa vastausta: *"... ja vanhojen ukkojen klikit"* (N 55-64v.), *"kansallinen/kansainvälinen 'hyvä veli' -verkosto"* (M 45-54v.).

Kolmantena listalla on "Muu" -kategoria. Mihinkään muihin aihealueisiin sopimattomat kommentit koskivat muun muassa muutamia yksittäisiä henkilöitä tai lajeja. Muutama vastaaja ilmaisi kokonaisvaltaisen turhautumisen: *"Useita yksittäisiä tapahtumia, joissa raha ja valta ajavat urheilun yli"* (M 55-64v.). Lisäksi nostettiin esille median tai muiden tietolähteiden kautta tulleet vaikutteet: *"Ylen keskusteluohjelma"* (N 65+v.), *"Erään kirjan lukeminen"* (N 15-24v.).

Vuoden 2018 vastauksissa taloustarkastukseen ja rahan väärinkäyttöön liittyvät maininnat ovat huomattavasti pienemmässä osassa kuin kaksi vuotta aiemmin, nyt ne ovat vasta neljänneksi eniten mainittu aihe. Vuonna 2016 aihe oli kyselyn ajankohdan aikaan hyvin tuore ja hyvin ihmisten muistissa, kun taas vuonna 2018 se on saattanut jo unohtua monilta. Kuitenkin osa sen edelleen muistaa, mikä käy ilmi vastauksista: *"Tämä valtiopapujupakka"* (N 55-64v.), *"rahoituksen väärinkäyttö"* (M 65+v.), *"epäselvä rahankäyttö"* (M 55-64v.).

Viidenneksi eniten mainittiin dopingiin liittyviä tapahtumia. Eniten mainintoja oli dopingista ylipäätään: *"...dopingskandaalin peittely"* (M 35-44v.). Lisäksi mainittiin erikseen dopingista hiihtourheilussa: *"Astmalääkkeiden käyttö hiihdossa"* (M 65+v.). Viimeisenä aihealueena muutaman maininnan sai vielä huono menestys: *"joka olympialaisissa mennään rimaa hipoen/sen ali"* (M 35-44v.).

Kokonaisuutena avoimia vastauksia oli huomattavasti vähemmän kuin edellisessä kyselyssä vuonna 2016. Yhteistä molemmille kyselyille on kuitenkin se, että lähes kaikki ne yksittäiset tapahtumat, jotka ovat mainittu ja vaikuttaneet luottamustasoon ovat kummassakin kyselyssä negatiivisia. Luottamus Olympiakomiteaan on kasvanut huomattavasti edellisestä kyselystä mutta vastaajat eivät osaa tai halua nimetä mitään positiivisia yksittäisiä tapahtumia, jotka ovat tähän vaikuttaneet. Yksittäiset tapahtumat, jotka mainitaan ovat edelleen negatiivisia, niitä on vain huomattavasti vähemmän kuin edellisessä kyselyssä. Myös negatiivisten tapahtumat aiheet ovat samansuuntaisia molemmissa kyselyissä.

PÄÄTÄNTÖ

Aikuisväestön, 15-74-vuotiaiden suomalaisten, mielipiteitä huippu-urheilusta tutkittiin KIHUn toimesta huhtikuussa 2018 toista kertaa. Ensimmäinen kysely toteutettiin osana kansainvälistä tutkimusta Rio de Janeiron Olympialaisten jälkeen syksyllä 2016. Nyt käsillä oleva vuoden 2018 PyeongChangin talviolympialaisten jälkeen toteutettu kysely sisälsi viisi eri huippu-urheiluteemaa; 1) huippu-urheilun vaikutukset, 2) huippu-urheilijoiden esikuvallisuus, 3) urheilun seuraaminen paikan päällä ja median välityksellä, 4) väestön menestyslajit sekä 5) luottamus Suomen Olympiakomiteaan.

Tämän kyselyn päätuloksena voidaan pitää urheilun arvostuksen parantumista sekä aikuisväestön kiinnostuksen kasvua suomalaista huippu-urheilua kohtaan verrattuna vuoden 2016 tutkimustuloksiin. Vastaajien arviot huippu-urheilusta olivat positiivisempia muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta kaikissa kysytyissä teemoissa. Erityisen suuri muutos oli suomalaisurheilijoiden kansainvälisestä menestyksestä kiinnostuneiden osuuden nousu 59 prosentista 77 prosenttiin sekä Suomen Olympiakomitean luottamuksen paraneminen 30 prosentista 42 prosenttiin.

Kyselyssä kansalaiset kokivat myös huippu-urheilun myönteiset ulkoisvaikutukset vahvemiksi kuin vuoden 2016 jälkeisessä kyselyssä. Suomen parempi menestys ja positiivisempi yleinen ilmapiiri talvikisojen jälkeen ovat vahvoja selityksiä myönteisten vaikutusten vahvistumiselle. Toisaalta myös vuoden 2016 tuloksiin selvästi vaikuttanut vilkas julkinen keskustelu ja kritiikki suomalaisen huippu-urheilun toimintatavoista oli laimentunut. Huippu-urheilun kielteisten ulkoisvaikutusten kohdalla ei havaittu juurikaan muutoksia v. 2016 vastaavaan kyselyyn.

Uutena negatiivisena teemana esiin on nousemassa häirintä urheilussa. Vaikka väite *”huippu-urheilun kehittäminen aiheuttaa fyysistä väkivaltaa ja moraalista häirintää”* sai vähiten kannatusta (16 %) kielteisistä ulkoisvaikutuksista, oli se ainoa, jonka kohdalla väitteeseen uskovien osuus oli kasvanut. Vilkas yhteiskunnallinen keskustelu seksuaalisen häirinnän ympärillä laajeni urheiluun kyselyn ollessa käynnissä ja kansalaisten mielipiteet asian suhteen ovat varmasti vielä muotoutumassa.

Sen sijaan suomalaiset eivät enää usko doping -vapaaseen huippu-urheiluun. Kyselyssä vajaa 40 prosenttia oli eri mieltä väitteen *”suomalaiset huippu-urheilijat käyttävät dopingia”* kanssa, kolmasosa uskoi väitteeseen ja vajaa kolmannes ei ottanut kantaa kumpaankaan suuntaan. Kansainvälisen huippu-urheilun kohdalla yli 70 prosenttia suomalaisista uskoi dopingin käytön olevan yleistä ja ainoastaan 7 prosenttia oli eri mieltä väitteen kanssa.

Suomalaiset suhtautuivat kautta linjan vuotta 2016 positiivisemmin urheilijoiden esikuvallisuutta koskeviin väitteisiin. Ikäluokittaisessa tarkastelussa trendi oli samankaltainen, urheilijat toimivat roolimalleina erityisesti nuorempien ikäluokkien vastaajille. Tässä kyselyssä muutosta aiempaan kyselyyn oli erityisesti laajasti yli 25-vuotiaiden vastaajien kohdalla, jotka kokivat urheilijat vahvemmin roolimalleiksi kuin aiemmassa kyselyssä.

Urheilua seurataan Suomessa aktiivisesti. Noin 40 prosenttia aikuisväestöstä seuraa urheilu-uutisia tai lukee urheilusivuja lehdistä vähintään viikoittain. Noin 30 prosenttia katson urheilulähetyksiä ja keskustelee urheilusta ystäviensä kanssa. Yli puolet (57 %) vastaajista oli seurannut urheilutapahtumia paikan päällä viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana.

Olympialaisia seuraa aktiivisesti suurin osa aikuisväestöstä. PyeongChangin talviolympialaisten kohdalla neljä viidestä (82 %) suomalaisesta 15–74 -vuotiaasta ja Paraolympialaisten osalta kaksi kolmasosaa (67 %) seurasi kisoja. Miehet seurasivat kisoja naisia aktiivisemmin ja seuraaminen oli myös aktiivisempaa, mitä vanhemmasta ikäluokasta oli kyse. Yli 60-vuotiailla jo eläkkeellä siirtyneillä kansalaisilla on luonnollisesti elämän ruuhka-aikaa eläviä keski-ikäisiä enemmän aikaa urheilun seuraamiseen. Toisaalta näiden suurten ikäluokkien edustajien nuoruuden aikoihin Suomi on ollut Olympialaisissa vahva menestytjä ja urheilun kansalaistoiminta on ollut vahvaa. Jatkossa onkin syytä selvittää eroja nuorimpien ja vanhimpien sukupolvien välillä urheilun seuraamisessa sekä kiinnittymisessä.

Jääkiekon asema suomalaisen urheilun johtavana yleisölajina on tämän tutkimuksen mukaan erittäin vahva. Kun lasketaan yhteen lajia paikan päällä ja mediassa seuraavat sekä lajista kansainvälistä menestystä toivovat, ylittää jääkiekko väestötasolla yhteensä 4,6 miljoonan kannatukseen. Seuraavaksi suosituimmat lajit, yleisurheilu, jalkapallo ja maastohiihto, saavat noin 2,4 miljoonan kannatuksen. Autourheilu, eri luokkineen, sekä koripallo, todennäköisesti susijengin menestyksen ja onnistuneen brändäyksen myötä, ovat myös vahvassa nousussa.

Tässä kyselyssä vastaajille tarjottiin todella kattava 87 eri lajin lista valittavaksi seuraamista ja menestystoiveita kartoittavissa kysymyksissä. Aiempiin liikuntagallup -tutkimuksiin (1994-2010) ja KIHUn kv. kyselyyn 2016 verrattuna jääkiekon asema suosituimpana menestyslajina oli aiempaan selkeämpi. Yllätyksenä voidaan pitää sitä, että jääkiekkoa kannatti enemmän naiset kuin miehet – vaikka ero ei ollut suuri. Yleisurheilu ja maastohiihto ovat säilyttäneet asemansa TOP6 lajeina, mutta niiden rinnalle ovat nousseet ampumahiihto, jalkapallo sekä autourheilu. Tässä kyselyssä autourheiluun annettiin kolme eri vaihtoehtoa, jotka jokainen nousivat TOP20 menestyslajin joukkoon. Uusia lajeja listalla olivat esimerkiksi vammaisurheilu ja e-urheilu, joille on muodostunut jo oma kannattajakuntansa. Seuraamisen ja menestystoiveiden osalta syytä huoleen on useissa pienissä olympialajeissa, joiden näkyvyys ja suosio vaikuttaa pieneltä.

Lopuksi kyselyn lopputulemana voidaan todeta, että suomalaisen huippu-urheilun osalta vuoden 2016 aikainen syvä kriisi on ainakin kansalaisten silmissä ohitettu. Suomalaisen huippu-urheilun arvostus ja seuraaminen ovat parantuneet viimeksi kuluneiden kahden vuoden aikana. Tämä ei kuitenkaan tarkoita haasteiden ja ongelmien poistumista. Uudenlaiset, esimerkiksi seksuaalisen häirintään, yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon tai valmennukseen liittyvät kriisit ovat nousseet periteisten doping- ja talouskriisien rinnalle.

KIHU jatkaa huippu- ja kilpaurheiluun liittyvien väestökyselyjen sarjaa myös tulevaisuudessa. Tavoitteena on monipuolistaa kyselyn sisältöjä ja jaksottaa eri asioiden tarkastelua niin, että väestökyselyjen avulla voimme muodostaa nykyistä tarkemman ja monipuolisemman kuvan suomalaisen huippu-urheilun arvostuksesta ja siinä tapahtuvista muutoksista.

LÄHTEET

Kansallinen liikuntatutkimus 2005-06. 2006. Vapaaehtoistyö.

SLU:n julkaisusarja 6/06. Suomen Liikunta ja Urheilu SLU ry; Helsinki

Kansallinen liikuntatutkimus 2009-10. 2010. Vapaaehtoistyö.

SLU:n julkaisusarja 8/2010. Suomen Liikunta ja Urheilu SLU ry; Helsinki

Mäkinen J. & Lämsä J. (2017). Väestön luottamus Olympiakomiteaan. KIHUn julkaisusarja, nro 56.

Mäkinen, J. (2017a). Väestökysely huippu-urheilun vaikutuksista ja seuraamisesta.

KIHUn julkaisusarja, nro 57.

Mäkinen, J. (2017b). Suomalaisten huippu-urheilukäsitykset kansainvälisessä vertailussa:

Onko Suomi sittenkin urheiluhullujen maa. Liikunta & Tiede 54 (5), 27-30.

LIITTEET

LIITE 1. Seuraamiskertojen laskeminen kuviossa 8.

Seuraamiskertojen vuosittainen määrä on arvio siitä, kuinka monta yksittäistä seuraamistapahtumaa kukin urheilun seuraamisen tapa sisältää yhdessä vuodessa. Toisin sanoen se kuvaa vuosittaista volyymia, jota voidaan hyödyntää eri seurantapojen yleisyyden vertailussa. Se lasketaan kullekin urheilun seurantatavalle käyttämällä vastausvaihtoehtojen ala- ja ylärajan välistä keskiarvoa seuraavasti:

	Kertoja vuodessa			keskiarvo
	alarajassa	ylärajassa		
En koskaan	0	0	0	
Harvemmin kuin kerran kuukaudessa	2	11	6,5	
Noin 1-2 kertaa kuukaudessa	12	24	18	
Noin 1-2 kertaa viikossa	52	104	78	
Päivittäin tai lähes päivittäin	260	365	312,5	Oletus alarajalle 5 kertaa viikossa
En osaa sanoa	0	0	0	Tässä varmaan voisi olla joku muu-kin kuin nolla

Tämän jälkeen kunkin urheilun seuraamistapaa koskevan kysymyksen eri vastausvaihtoehtojen saamat prosenttiosuudet kerrotaan niiden keskiarvoilla ja summataan yhteen. Prosenttiosuudet lasketaan 15-74-vuotiaasta väestöstä, jonka kokonaismäärä oli tilastokeskuksen väestötietojen mukaan 4 120 906 vuonna 2017.

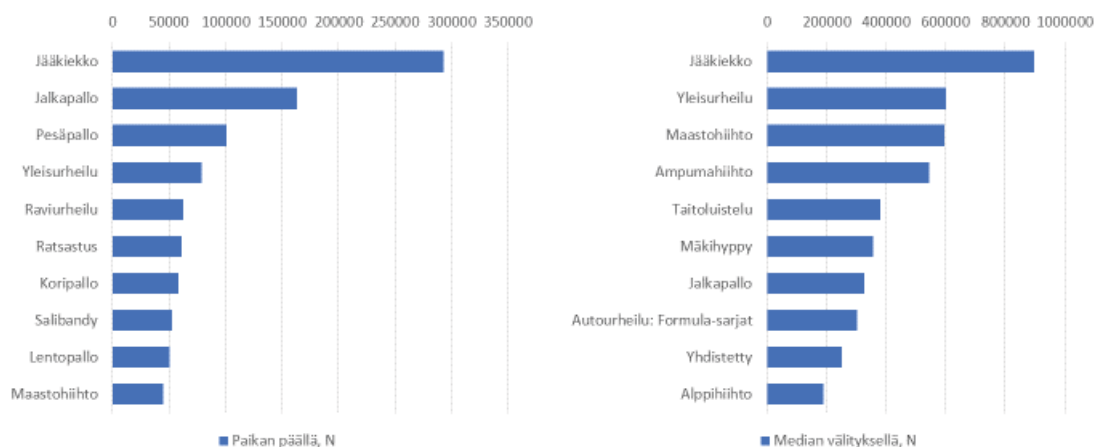
LIITE 2. Urheilulajien seuraaminen paikan päällä ja median välityksellä sekä menestyslajitoiveet 15-74 v. väestössä ja naisten osuus vastauksista. Taulukosta on rajattu pois lajit, joissa vastausten määrä oli väestöön suhteutettuna alle 40 000 henkilöä jokaisessa kolmessa kysymyksessä. Lukujen virhemarginaalit ovat $\pm 0,48\%$ - $\pm 2,47\%$.

LAJI	SEURAA PAIKAN PÄÄLLÄ		SEURAA MEDIAN VÄLITYKSELLÄ		MENESTYSLAJIT	
	15-74 V. VÄESTÖ	NAISTEN OSUUS, %	15-74 V. VÄESTÖ	NAISTEN OSUUS, %	15-74 V. VÄESTÖ	NAISTEN OSUUS, %
Alppiihito	18 300	0,0 %	415 900	45,5 %	173 300	54,6 %
Amerikkalainen jalkapallo	33 500	51,2 %	78 600	20,1 %	21 000	37,5 %
Ampumaurheilu	54 100	38,9 %	121 600	35,1 %	70 900	59,3 %
Ampumahiihto	75 800	33,0 %	1 229 900	44,3 %	911 200	49,6 %
Autourheilu: Formula-sarjat	29 900	35,2 %	867 300	35,0 %	730 000	40,7 %
Autourheilu: ralli	101 900	19,0 %	443 600	24,0 %	386 000	31,3 %
Autourheilun muut lajit	82 900	32,7 %	224 400	13,3 %	112 900	23,3 %
Biljardi	32 500	20,1 %	186 000	13,9 %	39 400	33,3 %
Bodaus/kehonrakennus	25 300	28,4 %	48 400	41,0 %	15 800	50,0 %
e-urheilu	20 700	33,5 %	114 000	24,7 %	105 000	22,5 %
Fitness	20 200	62,9 %	56 200	71,1 %	47 300	66,7 %
Freestylehiihto	6 900	71,8 %	196 900	51,1 %	91 900	88,6 %
Frisbeegolf	31 000	27,7 %	45 200	16,5 %	39 400	53,3 %

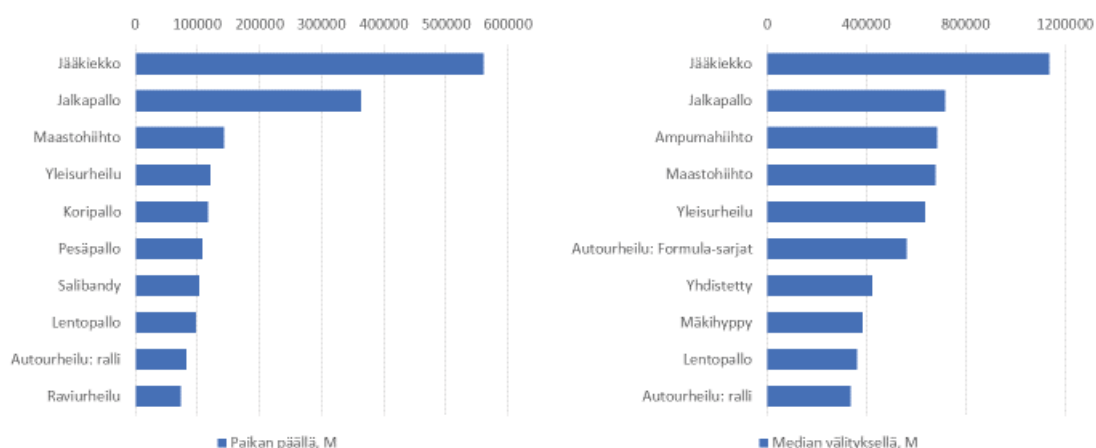
Futsal	20 700	35,4 %	50 000	7,1 %	10 500	75,0 %
Golf	43 700	32,5 %	183 600	30,6 %	97 200	46,0 %
Jalkapallo	526 600	31,0 %	1 046 800	31,3 %	808 800	37,3 %
Jousiammunta	16 500	49,8 %	38 500	22,8 %	10 500	75,0 %
Jääkiekko	853 900	34,4 %	2 036 700	44,1 %	1 683 300	51,6 %
Jääpallo	37 800	34,4 %	66 200	16,1 %	18 400	28,6 %
Keilailu	57 200	46,8 %	109 600	36,5 %	31 500	66,7 %
Kilpatanssi	52 100	50,5 %	233 000	72,9 %	91 900	80,0 %
Koripallo	175 800	33,2 %	428 700	27,2 %	307 200	41,0 %
Käsipallo	15 900	26,7 %	58 800	21,6 %	15 800	50,0 %
Lentopallo	148 900	34,1 %	500 800	27,4 %	249 500	43,2 %
Luistelu	13 500	62,8 %	257 000	41,3 %	36 800	64,3 %
Lumilautailu	10 900	68,0 %	278 100	60,4 %	160 200	83,6 %
Maastohiihto	187 300	23,8 %	1 274 200	46,8 %	879 700	52,2 %
Moottorikelkkailu	10 100	81,0 %	47 700	25,2 %	5 300	50,0 %
Moottoripyöräily	61 900	45,0 %	170 400	19,4 %	86 700	18,2 %
Moottoriveneurheilu	9 300	0,0 %	42 100	26,4 %	2 600	100,0 %
Muodostelmaluistelu	28 500	61,5 %	151 000	84,2 %	68 300	76,9 %
Mäkihyppy	55 200	39,6 %	741 600	48,0 %	509 400	56,7 %
Nyrkkeily	29 400	0,0 %	168 900	21,5 %	65 700	24,0 %
Paini	19 200	68,4 %	105 300	16,5 %	31 500	25,0 %
Painonnosto	7 000	43,0 %	133 800	11,6 %	21 000	50,0 %
Pesäpallo	208 800	48,2 %	363 900	32,5 %	55 100	61,9 %
Potkunyrkkeily & thainyrkkeily	17 400	33,7 %	46 000	22,4 %	15 800	16,7 %
Purjehdus	27 200	57,6 %	92 900	38,3 %	26 300	60,0 %
Pyöräily	56 700	19,8 %	222 800	22,4 %	47 300	27,8 %
Pöytätennis	3 800	100,0 %	42 700	17,6 %	2 600	100,0 %
Ratsastus	69 500	88,0 %	210 000	87,6 %	107 700	87,8 %
Raviurheilu	136 000	45,8 %	208 700	38,2 %	68 300	26,9 %
Salibandy	155 400	34,0 %	235 800	17,8 %	57 800	45,5 %
Soutu	8 700	28,1 %	57 200	35,0 %	21 000	75,0 %
Sulkapallo	10 300	29,3 %	68 800	32,7 %	15 800	50,0 %
Suunnistus	69 900	29,3 %	344 000	34,9 %	131 300	52,0 %
Taitoluistelu	71 200	59,2 %	513 100	74,3 %	210 100	78,8 %
Tennis	46 400	29,9 %	352 200	32,1 %	123 400	29,8 %
Triathlon	16 200	41,0 %	81 400	21,9 %	7 900	66,7 %
Uinti	45 800	32,3 %	316 300	50,0 %	136 600	67,3 %
Vammaisurheilu	6 800	34,6 %	186 500	48,3 %	144 400	74,6 %
Vapaaottelu	18 300	27,3 %	98 300	15,0 %	44 600	23,5 %
Voimanosto	13 900	17,7 %	84 900	21,6 %	18 400	28,6 %
Voimistelu	61 100	70,5 %	245 500	58,0 %	65 700	60,0 %
Yhdistetty	42 000	24,7 %	674 900	37,1 %	170 700	53,9 %
Yleisurheilu	199 600	39,6 %	1 239 800	48,5 %	1 005 800	44,7 %

LIITE 3. Lajien seuraaminen paikan päällä ja median välityksellä, sekä menestyslajitoiveet TOP10 lajit sukupuolittain

Seuraaminen, naiset

Seuraaminen, miehet

Menestyslaji

